

Vážení přátelé,

dostáváte do rukou pravděpodobně poslední číslo našeho časopisu Ventil v tomto roce. Uzávirá se tím další kapitola v historii naší organizace. Čas předvánoční nám každoročně dává možnost zastavit se a ohlédnout se zpět.

Podíváme-li se na končící rok, mám za to, že můžeme být oprávněně hrdí na to, co se nám, Mladým sociálním demokratům, podařilo. Naše organizace je stabilní součástí sociálně demokratické rodiny, a to jak na národní úrovni, tak i v rámci mezinárodních organizací. Díky týmu lidí, kteří obětavě věnují svůj volný čas práci pro nás pro všechny, jsme byli schopni získat dostatečné prostředky na mnoho seminářů, setkání a volnočasových akcí.

Je pravdou, že ne vše bylo zcela ideální. Jako každá organizace i ta naše má jisté rezervy, avšak v mnoha krajích je vidět snaha po zlepšení a za to patří všem těmto členům velký dík.

Na jaře 2006 nás všechny čeká velký test. Stejně jako před čtyřmi roky musí MSD vyjít do ulic, přesvědčovat a argumentovat, aby myšlenka sociální demokracie byla i nadále tou, která bude určovat směřování našeho státu. Dokázali jsme to v roce 2002 a pevně věřím, že to dokážeme znovu.

Chtěl bych vám všem popřát klidné prožití vánočních svátků, mnoho úspěchů v novém roce a nám všem pevné nervy a dostatek odolnosti během „horkého jara“.

Jan Hamáček

předseda Mladých sociálních demokratů

BUDOUCNOST EVROPY?

Čtete v mimořádné příloze na str. 8–11.

Očekávání volebního roku

Moje dlouholetá kariéra mladého sociálního demokrata se již spíše nutností umožnit rozvoj mladším než vlastním věkem spěje k závěru a tak mohu obracet svůj pohled ke krokům a dějům minulým aniž bych mohl být nařčen z nezalostivosti či nezkušenosti. I proto bych rád začal rozvíjet debatu nad činností MSD v následujícím předvolebním období.

o střední a vysoké školy, ale i nevládní organizace, kulturní instituce či iniciativy homosexuálů. Naše kampaň musí být odlišná, zaměřující se na takové komunikační kanály, které jsou těmto subjektům blízké a přirozené. Kampaň v roce 2002 byla povedená a úspěšná. Kampaň roku 2006 musí, proto aby naplnila očekávání, být kreativní a rázná.

Mladí sociální demokraté sehráli velmi významnou úlohu v předvolební kampani v roce 2002, stejně jako v následných obecních i krajských volbách. I proto jsem byl velmi překvapen porážecím postojem některých představitelů, kteří v dobách nehlubší krize na jaře 2005 začali obhajovat přechod do opozice jako legitimní nástroj politické strany v její činnosti. Můj názor je absolutně opačný – není legitimnějšího nutnějšího cíle politické strany než zvítězit ve volbách a vládnout. Tento cíl vyplývá ze samé podstaty fungování politických uskupení.

Naším cílem musí být napomáhání ČSSD v předvolební kampani ve všech jejích sférách, především však tam, kde je MSD vnímáno voliči jako přirozenější partner k diskusi než ČSSD. Nejde pouze

Předpokládám, že nejvyšší orgány MSD se projektem naší spolupráce na kampani budou zabývat v nejbližší době, neboť start ostrého předvolebního boje je za dveřmi. Mezi naši přípravu také patří doplnění předsednictva MSD, kde je místo jednoho místopředsedy již delší dobu uvolněné. Tuto pozici bychom měli nabídnout člověku, který má s takovou činností nadstandardní zkušenost a bude schopen nabídnout MSD ucelený a inovativní pohled.

Na závěr nezbývá než popřát všem členům MSD mnoho sil v následujícím období a našim kandidátům úspěch ve volbách tak, aby sociální demokracie mohla úspěšně vládnout i nadále.

Miroslav Ch. Poche

místopředseda pro zahraničí

O mylném a škodlivém multikulturalismu

Zapřísáhlí odpůrci evropské integrace s gustem popisují Brusel jako nezajímavé a nehezské město. Jako odcizené centrum nenáviděné Evropské unie, kde se v mozcích anonymních, odlidštěných a zlych byrokratů rodí plány na konečnou likvidaci svobodných a suverénních evropských států. Fandové Tolkienovy trilogie by mohli v belgické metropoli optikou českých euroskeptiků najít živoucí předobraz Mordoru. Brusel je ale pěkné město. Sympatické uličky střídají poklidná malá náměstí s obchůdky a kavárnami. V jejich výlohách se odrážejí věže katedrál, které nejsou nikdy příliš daleko. V řadách na sebe nalepených úzkých vytáhlých domků se dobře snáší klasické cihlové příbytky s malými perlami bruselské secese. Z žádného místa není do nejbližšího parku dál než pár kroků. Vlámskou strohost tu vyvažuje valonská pohoda a přátelská atmosféra. Ani v nejlepších restauracích nesedí lidé v upnutých šatech a oblecích, protože na prvním místě je tady pohoda.

Brusel je také kulturně a etnicky pestré město. Vstupenky na vyhlídkovou trasu po národní katedrále Notre Dame prodávají dva arabské mladíci. Belgičané i návštěvníci města stojí frontu na turecký kebab. Latinka se na vývěsních štítech střídá s arabštinou a hebrejštinou. Vietnamský restaurátor ve svém podniku ve čtvrti Ixelles nalévá hostům slušné francouzské víno. Jeho děti si v kuchyni hrají s francouzským bulldogem a jeho osud tak vypadá otevřený. Atraktivní blondýna se kolem vede s afroevropanem černým jak bota. Marocký Arab vychovává svoje děti s kráskou odněkud z Indočíny. Václav Klaus tomu říká mylný a škodlivý multikulturalismus, na který všichni doplácíme. Ale možná, že to je jenom tolerance a láska.

Když nedávno propukly ve Francii nepokoje a noční ulice alespoň podle našeho jak jinak dramatického zpravodajství osvětlovaly stovky hořících aut, v sousední Belgii bylo aut zapáleno jen několik. Mnozí to navíc přikládají pojišťovacím podvodníkům než násilníkům z řad severoafrických přistěhovalců. Dá se předpokládat, že dříve nebo později budou euroskeptikové události ve Francii interpretovat jako důsledek umělého a zhooubného evropského multikulturalismu. Je to ale

spíš signál o špatně zvládnutých následcích francouzské koloniální politiky, která nevytvořila dostatečné podmínky pro plnou integraci přistěhovalců ze svých někdejších kolonií. Integraci politickou, ekonomickou i kulturní. Ta je totiž nejlepší prevencí například proti vytváření ghett, v nichž žijí, vytvářejí subkulturu a revoltují proti establishmentu nikoliv čerství přistěhovalci ze třetího světa, ale už rodilí Francouzi z druhé a dalších generací původních obyvatel kolonií.

Plná integrace v oblasti politiky, ekonomiky a co nejširší kulturní výměna není konec konců jen možným receptem pro zvládnání některých potenciálních negativních jevů, souvisejících s přistěhovalectvím, ale vnučuje se i jako základní předpoklad dalšího fungování Evropské unie. To protože znamená nejen vytvoření nutných předpokladů ke klidnému soužití starých a nových Evropanů, ale i k naplňování původního a nejdůležitějšího smyslu sjednocené Evropy, totiž míru. Příklad poklidného a skrz naskrz multikulturního Bruselu dává naději, že fajn místem pro život může být jednou celá Evropa. Jednotná v rozmanitosti.

Robin Böhnisch

poslanec PS ČR

Volební kampaň je pro nás šancí

Průzkumy veřejného mínění na jedné straně sice ukazují, že preference sociální demokracie rostou, nijak výrazně se ale nezvyšuje její podpora u mladých lidí. Na tomto faktu asi není nic podivného, prostě jen znovu ukazuje, že sociální demokracie stále neumí aktivně a efektivně komunikovat s voličskou základnou nižších věkových kategorií.

Ani současné návrhy volební kampaně zatím příliš nepočítají s akcemi a argumenty, které by byly na tuto cílovou skupinu výrazněji zaměřeny. Sami víme, že oslovit tuto cílovou skupinu není úplně jednoduché. Je třeba s ní nalézt společnou řeč, některé názory prezentovat velmi radikálně, jiné naopak částečně umírnit. Před MSD se tak otevírá řada možností jak ukázat, že sociálnědemokratické myšlenky nemusí být mladým lidem cizí. A ta šance tu je! Právě sociálnědemokratická politika v čele s premiérem, jako je pragmatický Jiří Paroubek, může být pro mladé přijatelnou alternativou.

Zazní-li dnes jméno Jiřího Paroubka, nikdo asi nemůže zpochybnit, že je to člověk, který ví co chce a umí za svým cílem jít, který je razantní, umí prosadit svou a nikomu, tedy ani lidem ze svého okolí, neodpouští chyby nebo „levárny“. O tom konečně svědčí nejen výměny

na ministerských křeslech, ale i personální zeměměřeni ve stranických základnách některých krajů. Právě tímto svým přístupem může být Paroubek mladší generaci sympatický – je emotivní, sebejistý, má svůj názor a umí za něj bojovat bez viditelného ohledu na své možné ztráty. Navíc – nespokojuje se s pouhou kritikou, bezprostředně po ní nabízí i své vize a svá řešení. Po svém jmenování premiérem nasadil neuvěřitelné pracovní tempo a své konkurenty nechává daleko za sebou. Očekává, že lidé kolem něho budou pracovat v podobném tempu a že budou fungovat jako dobrý a jednotný tým. Do politiky ČSSD vnesl Jiří Paroubek manažerské zásady, které vhodně spojují se stranickou ideologií. Není právě toto styl, který odpovídá mladým lidem?

Chybí však přímé oslovení mladší generace, přizpůsobení se jejím problémům, jejich vnímání a používání slovníku, na který mladí lidé slyší. Premiérové myšlenky tak občas k uším, která by je měla slyšet, nedorazí. V době volební kampaně by proto měl být překlad těchto myšlenek do řeči srozumitelné prvovoličům, studentům a lidem kolem třicítky naším stěžejním úkolem. Musíme ukázat, že vedle zkušených politických matadorů může sociální demokracie nabídnout

i tváře mladé, nadšené. Tam, kde Paroubek vsadil na lidovost, my můžeme vsadit na svůj věk. Aktivní účastí na mítincích a na všech předvolebních akcích se můžeme i sami zviditelnovat a získávat nové členy. A přesvědčit tak naši cílovou skupinu nejen o tom, že existujeme, ale také o tom, že budeme hájit věci a principy, které jsou nám generačně blízké, že o nich umíme s našimi kandidáty diskutovat a že je umíme i prosadit.

Je-li tedy Jiří Paroubek osobou, na které bude stát hlavní těžiště kampaně, dejme mu naši maximální podporu. Samozřejmě nejen jemu, ale i všem ostatním kandidátům. V co největší možné míře ale také podporujeme těch několik členů MSD, kteří se dostali na kandidátky. Ukažme, že máme svoje ideály, svoje myšlenky, svoje programové principy. A ukažme také, že si za nimi umíme stát a že umíme pracovat na jejich prosazení nejen v rovině teoretické, ale hlavně v praxi.

Začínající volební kampaň a Jiří Paroubek i celá ČSSD nám tuto šanci dají. Je jen na nás, jak ji budeme umět uchopit. A k úspěchu vede jediná cesta – musíme být semknutý, dobře fungující tým, který ví co chce a umí toho dosáhnout.

Kamila Čerovská

Mladí sociální demokraté a německé předčasné volby

Čtěte na str. 10.

Trénovali jsme i bojovné volební projevy

Na snímku zleva: Michaela Kozlová, Václav Mls, Ondřej Tíkouský, Zuzana Stöcklová a Michal Kubíček a člen JUSOS Sebastian Vogel. Drážďany

Mladí lidé a programové otázky

Poslední dobou, především pak v souvislosti s přípravou volební kampaně, se často také diskutuje o programových prioritách Mladých sociálních demokratů. Každá taková diskuse ale nakonec upadne v trochu bezvýsledné tlachání bez jasných formulací a závěrů. Vždy se odchází od stolu s dobrým pocitem, ale výsledky diskuse chybí. Z mého pohledu je pro to několik důvodů.

Jedním z nich je neexistence člověka, který by se tímto tématem trvale zabýval a který by u sebe shromažďoval různé podněty, rezoluce, výstupy ze seminářů atd. Tomáš Petříček, předseda naší programové komise, se o něco takového začal pokoušet, ale díky roční stáži v Bruselu se může nyní věnovat programu pouze z pozice koordinátora a ne aktivního tvůrce. I na jeho e-maily, které jsou občas rozeslány, nikdo příliš nereaguje.

Dalším z důvodů je nezapojení se čelních představitelů naší organizace v ústředí i na krajích do programové diskuse a nepropagování případných výsledků na této úrovni. Řadoví členové tak při diskusích na programová témata bez účasti svých představitelů trochu ztrácejí chuť k práci a nevidí potom reálné výsledky své práce.

Chybí také aktivnější koordinace našich zástupců v programových komisích ČSSD na ústředí i na krajích. V minulosti sice nějaké pokusy proběhly, ale nakonec došlo jen k připomínkování materiálů ČSSD před programovou konferencí.

Posledním ze zásadních důvodů je dlouhodobě neexistence programových výstupů z našich seminářů. Poslední dobou došlo k mírným změnám, ale stále to není dokonalé.

Řešení celé situace vidím v následujícím postupu. Je třeba zveřejňovat zástupce MSD v ústředních komisích ČSSD a s těmi začít aktivně pracovat. Jako prvním naším cílem by ve spolupráci s nimi mělo být připomínkování programového dokumentu ČSSD a předvolebního programu ČSSD ještě před programovou konferencí, která proběhne v lednu příštího roku. Naše připomínky by měly být z oblastí nám blízkých: školství, kultura, životní prostředí atd.

Dalším krokem je kvalitní příprava dokumentů před semináři a jejich rozeslání účastníkům. Dokument musí danou problematiku probírat do hloubky. Umožní to aktivní diskuse s přednášejícími a s tím spojené projednání těchto materiálů na samotném semináři. Semináře by měly být více profesionální než byly dosud, o což se Jarda Špaček již nyní snaží.

Je také nutné se zaměřit na komentování aktuálních problémů. Je potřeba, aby v MSD vznikla skupina lidí, která během dvou tří dnů dokáže připravit programový dokument na zadané téma. Na toto máme v našich řadách řadu kvalitních členů. Jen je třeba s nimi začít pracovat. Jako jedna z možností je například pravidelné setkávání těchto lidí a to ne pouze na schůzích, seminářích a konferencích. Například v Praze by se mohly konat pravidelné podvečery mimo Lidový dům, na které si můžeme zvat zajímavé osobnosti naší kulturní, společenské a politické scény.

Nejdůležitější však je při výběru příštího předsednictva MSD myslet na to, aby v něm byl zastoupen někdo, kdo chce mít práci s programem a našimi programovými tezemi jako svůj hlavní bod naplně práce.

Petr Dolínek

Diskuse s Dr. Liborem Roučkem

Dr. Libor Rouček se narodil 1954 v Kladně, kde absolvoval základní a střední školu. V roce 1977 z politických důvodů emigroval do Rakouska, zde vystudoval politické vědy na Vídeňské univerzitě. Po studiích odešel do Austrálie a věnoval se přednášení na univerzitě. Dále pak působil na Čínské akademii v Pekingu, jako redaktor HLASU AMERIKY. V roce 2002 byl zvolen do Poslanecké sněmovny. V červnu 2004 se stal poslancem Evropského parlamentu.

Dr. L. Rouček přijal pozvání od Mladých Sociálních Demokratů na diskusi o situaci a současných problémech Evropské Unie. Akce pro studenty i občany Prahy 6 se konala 21.11.2005 na kolejkách Kajetánka a moderátorem byl Jakub Štědroň. Při bouřlivé diskusi jsme probrali zajímavá témata jako například: nepokoje ve Francii, angažovanost Turecka v Evropské Unii, dovoz textilu z Číny, dolar kontra euro, zavedení eura v České republice a rozšiřování hranic Evropské Unie, problémy rozvojových zemí. Z mého pohledu byla diskuse velice zajímavá a jistě i pro ostatní účastníky přínosná.

Kateřina Šnajdaurová
MSD Praha 6

Ten, který vidí budoucnost

Výroky politiků ve většině případů hodnotí situaci zrovna nastalou. Některé jsou šťastné, jiné méně.

Každý představitel, třeba i vládnoucí strany, by měl svá slova vyřčená na veřejnosti vážít. Představitel opozice, která se uchází o vládu v zemi, by měl svá slova vážít o to více. Se zájmem sleduji vývoj výroku Mirka Topolánka, známého svým neotřelým slovníkem a tím, že drsná mluva a jednoduché výrazy mu nedělají problémy. Na jeho prohlášení jsem narazil v oslavném článku v deníku Mladá Fronta Dnes ze dne 27. září 2005, nazvaném „Szanowne panie, szanowni panowie.“ Tento polský pozdrav Vážené dámy, vážený pánové přednesl před občany předseda ODS na mítinku v Kladně. „Dnes je velký den ve střední Evropě. Polské volby ukázaly, že pravice může vyhrát.“ raduje se Topolánek z jasného vítězství spřízněných stran v sousedním Polsku. Doufá, že podobný triumf se podaří i jemu. Toliko krátký úryvek.

Jak známo, v Polsku skutečně vyhrály parlamentní i prezidentské volby strany s nálepkou pravcové. Tu pravděpodobně dostaly pouze proto, že byly opozicí v té době vládnoucímu Svazu demokratické levice. Vítězové voleb, Právo a spravedlnost (PiS) a Občanská Platforma (OS), dosáhli společně takového výsledku, že mohli pomýšlet na změnu ústavy. Ejhle. První Topolánkův omyl. Obě strany, které by v evropském měřítku jako pravcové neobstály, se rozhádaly. Sny o drtivé vládě pravice se nepotvrdily. Bohužel nastala situace, která je podle mého názoru daleko horší. Už tak hodně populistická strana Právo a Spravedlnost sestavila menšinovou vládu, kterou podpořili poslanci nacionalistické Ligy polských rodin, populistické Sebeobraný a Polské lidové strany.

Takový obrat pravděpodobně Mirek Topolánek nečekal. Tato skutečnost ale pouze potvrdila, že víze páně Topolánka neoplývají přílišným náhledem na věc. Pouze jsou takovým tím plácnutím do vody. Tentokrát do Polska.

Už se zdálo, že příběh skončí. Byli jmenováni ministři a vláda začala pracovat. Pravice by měla vyznávat volný obchod. S tímto názorem se ODS v čele s Topolánkem a Vlastou Tlustým ohání na každém rohu. Polská pravice, která je světlou nadějí pro střední Evropu, má pravděpodobně jiný názor. Ministryně financí veřejně oznámila, že uvažuje o omezení vzniku nových super- a hypermarketů. Rozhodla se tedy omezit svobodu podnikání, kterou se snaží ODS propagovat, seč jí slova stačí. Takovýto výrok se ihned odrazil na devizových trzích. Zlotý začala oslabovat. S ním i mírně v té době česká koruna. Topolánek si chvátil, že v Polsku zvítězila myšlenka rovné daně, která byla propagována od počátku volební kampaně. Ta je ale nyní stejně pohřbena, jako ve Spolkové republice Německo. Tam CDU/CSU s touto myšlenkou volby v podstatě prohrála. Nakonec se znovu ukázalo, že veškeré předpovědi a přání předsedy ODS jsou falešné a prázdné.

Jiří Holub

Programové priority mladých

Z průzkumů veřejného mínění vyplývá, že mladí lidé nepatří k typickým voličům sociální demokracie. Jestliže však chce být ČSSD hlavní politickou silou v této zemi i v příštím volebním období, je třeba se ptát, co může mladým lidem nabídnout a v čem by se konání jejich politiků mělo změnit.

Jako student jedné z pražských vysokých škol, který bydlí na koleji a denně se setkává a hovoří s mladými lidmi ze všech koutů České republiky, si troufám říci, že poměrně dobře znám názory mnoha svých vrstevníků. Mladí lidé jsou většinou méně konzervativní a svobodomyslnější než většina jejich starších spoluobčanů. Zde vidím šanci, jak mladé lidi zaujmout. Bohužel, v praktických krocích denní politiky se to sociální demokracii příliš nedaří.

Vezměme v úvahu například otázku registrovaného partnerství osob stejného pohlaví. Drtivá většina mých spolužáků souhlasí s uzákoněním registrovaného partnerství, které by zjednodušilo životní podmínky části naší společnosti. V Poslanecké sněmovně však opakovaně dochází k tomu, že zákon o registrovaném partnerství je dokonce i částí poslanců ČSSD odmítán. Lze očekávat, že proti takovému zákonu hlasují konzervativní politici, ale proč se k nim přidávají i poslanci levicového

politického subjektu, který by měl mít obhajobu práv sexuálních menšin jako jednu ze svých priorit? Vymýšlíme tu různé projekty a podpory pro zlepšení kvality života lidí, které vyžadují miliardové náklady, ale ustavení zákona, jehož uvedení do praxe by nestálo téměř nic a přitom by jisté části společnosti pomohlo, se vyhýbáme.

Mladí lidé oprávněně pokládají za důležitou ochranu životního prostředí, a to v lokálním, regionálním i globálním rámci. V této oblasti také nedošlo k tak zásadním pokrokům, jaké bychom si přáli. Vášnivě diskutujeme o rovné dani a jejich sociálních dopadech, napříč politickým spektrem se podařilo prosadit snížení přímých daní pro středně- a nízkopříjmové skupiny. Nikde jsem však nezaznamenal vážně míněnou diskusi o ekologizaci daňové soustavy, která zůstává pouze v programových materiálech bez vážnější odezvy v praktické politice. Myslím si, že daňová soustava by měla občany a firmy motivovat k odpovědnějšímu chování ve vztahu k životnímu prostředí. Daně je nutné vybírat, tak proč jimi navíc nestimulovat ekologicky odpovědnější rozvoj? Samozřejmě, že daňová soustava je částečně „ekologizovaná“ i dnes. Ať už jde o sníženou sazbu DPH na veřejnou dopravu nebo spotřební daně na pohonné hmoty. Ale co třeba spotřební daně na fosilní tuhá

paliva, na elektrickou energii nebo na PET obaly? Samozřejmě si jsem vědom toho, že tyto nepřímé daně více zatíží domácnosti. Na druhou stranu můžeme snížit daně přímé. Myslím, že bychom se měli zabývat tím, zda místo práce nezdaňovat spíše ekologicky nezodpovědnou spotřebu. (To není v žádném případě podpora tzv. rovné daně – ta naopak např. veřejnou dopravu zdražuje.)

Záměrně jsem se zde nezabýval dalšími důležitými politickými problémy jako je například podpora bytové výstavby pro mladé, podpora rodin s dětmi, reforma důchodového systému atd. Věřím, že je opravdu upřímným zájmem ministerstva financí vyjednat u Evropské Unie i nadále sníženou sazbu DPH na výstavbu domů a bytů (další argument proti rovné dani), protože při dnešních cenách pro pořízení nového bydlení jde o statisícové rozdíly! Na příkladu s registrovaným partnerstvím jsem však chtěl ukázat, že vždy nejde pouze o peníze. Důležité je hledat i oblasti, které státní rozpočet téměř nic nestojí, ale zato mohou mnoha lidem život usnadnit. Zde může jít i o přezkoumání nutnosti některých byrokratických úkonů pro občany. Zkrátka, chce-li sociální demokracie u mladých lidí uspět, musí se stát dynamickou a progresivní politickou silou.

Jan Pšíkal

Mladí voliči – budoucnost sociální demokracie

V olby do Poslanecké sněmovny, které se budou konat v červnu příštího roku, můžeme bez nadsázky označit za nejdůležitější za posledních osm let. Nejenže určí složení Poslanecké sněmovny na následující čtyři roky, ale jejich výsledek přímo rozhodne o budoucím směřování naší země. Před sociální demokracií leží nejen nelehký úkol obhájit před voliči osm let své vlády, ale musí jim nabídnout přitažlivý a perspektivní program do budoucna. Jedním z nejtěžších úkolů předvolební kampaně bude přesvědčit o atraktivitě volebního programu ČSSD mladé voliče.

Mladí voliči a zejména „prvovoliči“, tj. lidé mezi 18 a 22 lety, nepatří bohužel k typickému elektorátu ČSSD. Je sice pravdou, že oslovování mladých lidí, případně jejich zapojování do politického života a stranické činnosti, je slabou stránkou všech našich politických stran, přesto se ale tento problém nejvíce týká právě stran levicových.

Typickým znakem této skupiny voličů je častá nechuť k veřejné aktivitě. Mladí lidé přitom akcentují spíše liberální a ekologické hodnoty. Výsledky sociologických průzkumů navíc uvádějí skutečnost, že v poslední době kladou menší důraz na principy lidské solidarity, spojenou se slábnutím projevů altruistického chování, tedy ochoty angažovat se pro druhé. V tomto aspektu hraje jistou roli i znechucení velké části obyvatel politikou jako takovou. Výsledky volebních preferencí přitom potvrzují údaje sociologů. Průzkum provedený právě mezi „prvovoliči“, který proběhl

před posledními volbami do Poslanecké sněmovny v roce 2002, ukázal, že u této skupiny obyvatel by jasně vyhrála ODS (33%). ČSSD by skončila druhá s 18,9% a za ní by následovaly ostatní parlamentní strany. Je však nutno říci, že v této skupině byla zároveň jedna z nejnižších volebních účastí. Z toho vyplývá úkol pro sociální demokracii – nejen zaujmout mladé lidi svým programem, ale přesvědčit je o tom, že tento program je natolik přitažlivý, aby kvůli němu šli i k volbám.

Abyste sociální demokracie slavila u mladých lidí ve volbách úspěch, musí klást důraz jak na obsah, tak na formu volební kampaně. Ve vztahu k obsahu, jak bylo uvedeno výše, akcentují mladí lidé liberální a ekologické hodnoty. Pro mladé bude vždy atraktivní ta politická strana, která bude tyto hodnoty aktivně prosazovat. Ty přitom nejsou nijak vzdáleny sociálně demokratickým principům. K liberálním tématům patří například otázka registrovaného partnerství osob stejného pohlaví, legalizace lehkých drog (zejména marihuany), odmítání nacionalismu apod. Mladí lidé přirozeně kladou velký důraz také na témata spojená s kvalitou lidského života. V této oblasti je to zejména otázka zkvalitnění vzdělávacího systému, a to na všech třech stupních, či podpora výstavby bytů pro mladé rodiny. Vzhledem k tomu, že mladí lidé často věnují pozornost i otázkám přesahujícím časový horizont několika nejbližších let, hrají velkou roli i témata týkající se budoucnosti Evropské unie, zavedení eura či důchodové reformy.

Neméně důležitá je pak forma volební kampaně. Mladí lidé rozhodně přivítají volební kampaně, která bude živá, akční až úderná, postavená na několika základních tématech, které budou prezentovány ve vhodné časové souslednosti s postupně narůstající razancí. Zde se jedná i o prosazení principu „agenda setting“, který je základním prvkem každé dobře udělané volební kampaně na západ od našich hranic. Celý princip spočívá právě v cíleném nastolování témat do veřejného prostoru. Úspěch přitom nespočívá jen v tom, že strana umí téma voličům předložit, ale musí spolu s ním „propašovat“ do obecné diskuse i svůj vlastní, originální názor. Důležitou součástí celé předvolební kampaně je „kampaně na ulici“ jakožto naprosto nenahraditelný způsob bezprostředního oslovení případných voličů. Na mladé voliče přitom velice působí, pokud na těchto akcích prezentuje politickou stranu dostatečné množství mladých lidí. Toto je úkol především pro Mladé sociální demokraty, kteří by kromě zajišťování zázemí volební kampaně (vylepování plakátů, rozdávání letáčků) měli na volebních mítincích a ostatních akcích „na ulici“ aktivně diskutovat s potenciálními voliči a prezentovat program ČSSD. Zároveň by touto aktivní účastí na předvolebních shromážděních mohli vylepšit image sociální demokracie jakožto strany, která může být atraktivní nejen pro střední a starší generaci.

Lukáš Kaucký
předseda KR MSD Praha

Moderní sociální demokracie

Již dlouhou dobu zaznamenáváme v mnoha médiích výzvy k modernizaci politiky sociální demokracie a o modernizaci slyšíme i z úst některých vrcholných politiků ČSSD. Nutně vzniká otázka: co to vlastně modernizace je a jak má vypadat? Tím se budu zabývat v následujících odstavcích. Zároveň však (docela rád) zklamu některá pravicově orientovaná média, komentátory, mediálně známé politiky a ekonomické „odborníky“, neboť jejich představami „modernizace“ sociální demokracie podle dostupných programových dokumentů rozhodně nepůjde, a to je dobře, protože potom by přestala sociální demokracií být.

Modernizace probíhá vlastně pořád

Každá politická strana, pokud chce být úspěšná, musí reagovat na nově vzniklé společenské situace, nové stavy, problémy a hrozby, a jinak tomu bylo a je i v dějinách sociální demokracie ve všech státech s parlamentní demokracií. Mnoha z politických požadavků a cílů sociální demokracie (jako například školství a zdravotnictví dostupné bez ohledu na sociální původ a majetkové poměry, ochrana před bídou ve stáří, při zdravotním postižení nebo nemoci – zavedení starobních a invalidních důchodů, nemocenské, ochrana před bídou při náhlé ztrátě zaměstnání – zavedení dávek v nezaměstnanosti) již bylo z velké části nebo zcela dosaženo. To však neznamená, že existence sociální demokracie ztratila opodstatnění. Jednak proto, že je třeba zachovat to, čeho bylo dosaženo, byť s nutnými modifikacemi systémů na základě společenských změn (například vývoj demografické křivky), a také proto, že nové nevyřešené problémy na světě přibýly.

Základní hodnoty sociální demokracie se nemění

Základní hodnoty sociální demokracie lze charakterizovat následovně: dosáhnout společnosti svobodných lidí, která dává každému právo na důstojný život a možnost plně realizovat a zdokonalovat své schopnosti. Právo na důstojný život znamená, že každý by měl být ve všech svých životních fázích materiálně zajištěn tak, aby se nepropadl pod hranici chudoby. Jedině tímto způsobem lze zajistit stabilitu společnosti a uchování demokracie. Vždyť nástupům fašismu a komunismu předcházely propady mnoha lidí pod hranici chudoby. Možnost plně realizovat a zdokonalovat své schopnosti znamená například přístup ke vzdělání dítěte nebo mladého člověka bez ohledu na majetkové poměry rodiny tak, aby každý mohl dosáhnout vzdělání podle svých schopností. Člověk, kterému to bylo umožněno, pak vše vrací společnosti ve svém tzv. produktivním věku, takže počáteční investice společnosti se časem mění v zisk.

V důsledku rozvoje průmyslové civilizace a jejich dopadu na životní prostředí přibývá další základní hodnota sociální demokracie – trvale udržitelný rozvoj, tedy snaha dosáhnout takového stavu lidské činnosti, který umožní zachovat dobré podmínky pro život dalších generací a zachovat přírodní bohatství planety.

Mění se přístupy a nástroje

Společenská situace na začátku 21. století se velmi liší od situace na začátku 20. století, kdy sociální

demokracie začala v mnoha evropských zemích provádět svoji politiku nebo politiku alespoň výrazně ovlivňovat. Zatímco v první polovině 20. století se sociální demokracie opírala především o dělníky a jejich odborové organizace, v dnešní době je společnost daleko komplexnější. Ubylo dělnických povolání, přibýlo mnoho jiných profesí. Zatímco dříve sdíleli téměř všichni materiální hodnoty, v dnešní společnosti se objevuje stále sílící menšina tzv. postmaterialistů, kteří právem kritizují model neomezeného hospodářského růstu a zvyšující se spotřeby přírodních zdrojů a poukazují na dlouhodobou neudržitelnost takového stavu s katastrofálními následky. Navíc došlo k výrazné ekonomické globalizaci, která omezuje politickou moc a suverenitu národních států. Negativem ekonomické globalizace je především tlak na jednotlivé země, aby snížily ekologické a sociální standarty a doslova (pokud chtějí získat nová pracovní místa pro své občany) se podbíjely velkým nadnárodním společnostem.

V této souvislosti vzniká pro sociální demokracii obtížný úkol oslovit na jedné straně spíše materialisticky orientované členy odborových organizací a na druhé straně postmaterialisty, kteří by rozhodně neměli patřit k voličům dnes až neoliberalní pravice, ale zároveň cítí nedůvěru k sociální demokracii vzhledem k její dřívější pouze materialistické orientaci.

Odpověď na ekonomickou globalizaci sociální demokracie našla v globalizaci politické (například ve větší politické integraci Evropské Unie). Jedině pokud bude ekonomická globalizace doprovázena politickou integrací národních států, lze dosáhnout trvale udržitelného rozvoje a zachování sociálních systémů jako předpokladu fungování demokratické společnosti.

Postmaterialistické hodnoty sociální demokracie do svého programu postupně také zapracovává jako protiklad k neoliberalní pravici, která preferuje krátkodobě co nejvyšší ekonomický růst (z dlouhodobého hlediska však neudržitelný) na úkor ochrany životního prostředí a sociální politiky (to vede k narůstání rozdílů mezi bohatší a chudší částí společnosti, k většímu počtu lidí pod hranicí chudoby a v důsledku pak ke společenské nestabilitě, která se projevuje například vyšší mírou kriminality a vzestupem obliby extremistických politických uskupení).

Reformy ano, ale záleží jak

Zdá se mi, že v médiích je česká sociální demokracie prezentována jako politická strana, která není přístupná k reformám a chce co nejdéle konzervovat současný stav čehokoliv. Jak vyplývá z mých následujících úvah, domnívám se, že tato teze je zcela nesmyslná.

Zamysleme se například nad variantami důchodové reformy v České republice předkládanými hlavními politickými subjekty. Již z toho, že expertní tým, který jednotlivé varianty politických stran posuzoval, vznikl za koalici vlády vedené sociální demokracií, je vidět, že ČSSD se potřebné reformě nebrání. Je nutná z důvodu negativního vývoje demografické křivky, především kvůli vyššímu počtu narozených dětí v období tzv. normalizace, tedy v 70. letech 20. století, nižší porodnosti v 90.

letech i v současnosti, a v neposlední řadě kvůli zvyšujícímu se průměrnému věku úmrtí obyvatelstva díky stále se zlepšující zdravotní péči.

Zatímco ODS preferuje omezení státního pilíře důchodového systému natolik, že každý, bez ohledu na to, kolik v průběhu svého života do tzv. průběžného důchodového systému odvede, by od státu dostával stejně „vysoký“ důchod ve výši 20 procent průměrné hrubé měsíční mzdy (pro představu, při současné úrovni průměrné hrubé měsíční mzdy 18000 až 19000 Kč to znamená rovný důchod pro každého ve výši 3600 až 3800 Kč měsíčně za předpokladu zvyšujícího se věku odchodu do důchodu až na úroveň 71 let na konci 21. století), ČSSD navrhuje zvýšení zásluhovosti (čím více člověk během svého života do důchodového systému odvede, tím vyšší bude mít důchod), samozřejmě s garantovaným minimálním důchodem (nyní by výše minimálního důchodu byla 5000 Kč; pro představu, člověk narozený roku 1975 s hrubou mzdou 18000 Kč měsíčně by měl, přepočteno na dnešní dobu, důchod 8400 až 8500 Kč, tentýž člověk s hrubou mzdou 13500 Kč měsíčně by měl důchod 6300 až 6400 Kč, to vše při odchodu do důchodu v 65 letech). ODS sice počítá s nižšími sazbami pojistného na důchody (z dnešních 28% na 20,5% – pojistné zahrnuje důchody starobní a invalidní), ale je evidentní, že pokud se lidé nebudou chtít ve stáří stát bezdomovci a žebráky na ulici, budou muset dát ušetřené peníze do penzijních fondů. Sociální demokraté podporují sporeň lidí v penzijních fondech, ale považují za velmi riskantní, aby se lidé museli spolehnout na penzijní fondy tak výrazně, jak plánuje ODS. A to jak z důvodu možné nestability kapitálových trhů, do kterých penzijní fondy investují, tak i proto, že nikdy nelze i při maximální kontrole stoprocentně vyloučit možnost ekonomické kriminality (tzv. tunelování).

Podle mého názoru je z výše popsaných variant důchodové reformy jasně, proč mnoho mediálně známých „nezávislých“ ekonomů podporuje spíše variantu ODS. Mnozí tito „nezávislí“ ekonomové jsou nebo připadají v úvahu jako manažeři penzijních fondů. Pokud by byla realizována varianta důchodové reformy podle ODS, znamenalo by to, že penzijní fondy získají navíc příjmy ročně o desítky miliard Kč vyšší. Za to by samozřejmě získávali manažeři těchto fondů nemalou provizi. Proto mám silné podezření, že těmto „nezávislým“ ekonomům vůbec nejde o pro obvyklé lidi dobrý a stabilní penzijní systém, ale především o plnější vlastní kapsy.

ČSSD prostě chce uskutečnit potřebnou reformu důchodového systému i reformy další. Ale takové, které budou ve prospěch občanů České republiky a nikoliv ve prospěch několika „nezávislých“ ekonomů (a například v případě zdravotnictví ve prospěch farmaceutických společností). Reformy ano, ale opravdu velmi záleží jak.

Poznámka: Data o výši důchodů při realizaci variant ODS a ČSSD jsou převzata z Hospodářských novin, vydaných dne 14. dubna 2005; vycházejí ze zprávy expertní komise pro důchodovou reformu vedené Vladimírem Bezděkem a zřízené vládou České republiky.

Jan Pšíkal

Německo vkládá své naděje do velké koalice

Po dvou měsících, které uplynuly od voleb do Spolkového sněmu, podepsali v pátek 18. listopadu předsedové SPD, CDU a CSU, Matthias Platzeck, Angela Merkelová a Edmund Stoiber 190-tistránkovou koalici smlouvu. Tím dali zelenou teprve druhé tzv. velké koalici v historii Německa v čele právě s předsedkyní CDU, první ženou v úřadu kancléře. Koalici smlouvu s názvem „Gemeinsam für Deutschland – mit Mut und Menschlichkeit“ (Společně pro Německo – s odvahou a lidskostí) krátce předtím posvětili i mimořádné kongresy všech tří koalici stran. Samotné přesvědčování spolustraníků však nešlo ani v jedné z těchto stran hladce. Příští vláda si uložila za své hlavní cíle nastartování hospodářského růstu, snížení nezaměstnanosti či podporu malého a středního podnikání. Již teď se ze strany některých expertů a médií ozývá kritika, že reformní program je příliš umírněný a málo razantní k vyřešení problémů s vysokými sociálními výdaji či malým růstem ekonomiky. Paradoxně ve vztahu k těmto kritikům je to přitom tato budoucí koalice, která narozdíl od posledních vlád odvážně připravila program reform. Zároveň si za tímto programem neochvějně stojí všichni představitelé tří

koalici stran, což bylo možné vidět i na proběhlých mimořádných kongresech.

Členy SPD o prospěšnosti koaliciho programu nejvíce přesvědčoval odstupující předsesta strany a budoucí vicekancléř a ministr práce Franz Müntefering. Podporu programu vyjádřil na sjezdu i Gerhard Schröder, který zde na posledky promluvil v roli spolkového kancléře. Přitom delegátům zdůrazňoval, že smlouva nese jasny rukopis SPD. Výjimečná atmosféra panovala i na sjezdu CDU, kde Angela Merkelová obhajovala „manželství z rozumu“ s bývalým hlavním soupeřem. Příliš radostná nálada však nepanovala na sjezdu bavorské CSU. Její předsesta a premiér největší spolkové země Edmund Stoiber se musel delegátům omluvit za to, že se na poslední chvíli rozhodl nejít do spolkového kabinetu. Řada spolustraníků mu to však nemůže odpustit, a je proto více než pravděpodobné, že politická kariéra bavorského premiéra je již za svým zenitem a jeho dny v čele CSU budou sečteny dříve, než by si sám přál.

Sjezd SPD měl kromě schválení koaliciho smlouvy na programu i volbu nového předsednictva strany. Franze Münteferinga, který byl ve funkci předsedy od března minulého roku, vystřídal

Matthias Platzeck, jenž se tak stal 10. řádně zvoleným předsedou v historii SPD. Braniborský premiér, který v listopadu oslavil 51. narozeniny, přitom patří k mladší generaci politiků SPD, čemuž odpovídá i složení nového předsednictva. Funkci generálního tajemníka strany, jež existuje po změně stanov od roku 1999, pak obsadil teprve třiatřicetiletý Hubertus Hell.

Na německé politické scéně tak zazáří dvě nové tváře – Angela Merkelová a Matthias Platzeck. Oba dva jsou skoro stejně staří a co víc, oba pocházejí z východního Německa. Tito „Bossis“, jak jsou nazýváni podle složeniny slova boss a ossis (východní Němci), přitom povedou politické strany, kde devadesát procent členů pochází ze západní části. Kdo by před pár lety tvrdil, že Německo povedou východní Němci, byl by všem pro smích. Doba se ovšem změnila a politici pocházející z nových spolkových zemí se derou vpřed. Mezi jejich hlavní přednosti přitom patří nezátíženost skandály a celková „neopotřebovanost“. Na nich, a zejména na Angele Merkelové, teď bude záležet, jestli koaliciho kabinet bude „vládou nových možností nebo ztracených šancí“.

Lukáš Kaucký
předseda KR MSD Praha

O sladké Francii, která jen tak neusne

Máte rádi brzké vstávání? Mám na mysli například takové před šestou hodinou ranní během mrazivého listopadového rána. Většina z vás by nad takovou otázkou asi jen nesouhlasně zavrtěla hlavou a rázně jí odmítla. Ani Francouzi nejsou výjimkou, přesto se jednoho listopadového rána předčasně probudili do noci plné násilí, policejních a hasičských sirén, ohně, kouře, křiku a pláče. Bylo to probuzení, které jednou muselo nastat. Však víte o čem mluvím, i vy jste všechno viděli v televizních zprávách.

Paradoxem přitom zůstává, že potomci především arabských přistěhovalců, kterým je vyčítána neschopnost začlenit se do francouzské společnosti a přizpůsobit se jejím pravidlům a „zbytečné a nepraktické lpění“ na muslimských tradicích, vlastně ukázali spíše pravý opak. Vždyť v zemi, která je přecitlivělá na sociální nerovnost a nespravedlnost a kde stačí jen málo k narušení jemného přediva sociálního smíru (viz udivující počet rozličných stávek a demonstrací) reagovali potomci arabských přistěhovalců tak, jak je to v zemi revolty a vzdoru naučili. Zapálená auta, Molotovovy koktejly létající vzduchem, protestní nápisy na zdech, tím vším vlastně dali najevo, že plně přebírají francouzskou formu protestu a volně tak navazují na studentské nepokoje z konce šedesátých let. V drtivém množství případů neútočili na ta nejcitli-

vější místa (letišť, metro, státní úřady, církevní či kulturní objekty). Nepoužívali prostředky skutečně radikálního muslimského terorismu: sebevražedné útoky s Koránem v kapse či atentáty na veřejné představitel. Nenávist nebyla vystupňována do krajnosti fanatickým duchovenstvem či jinými autoritami. Protestující (či spíše demolující) nebyli motivováni skutečnou nenávistí ke společnosti, která reprezentuje západní kulturu s jejími hodnotami a ideály. Ba právě naopak. Protestovali proti nedostatku těchto hodnot a ideálů na betonových sídlišťích, která se postupem času stala skutečnými odpadkovými koši velkých francouzských měst. Byli zde po čtyři desetiletí cíleně soustředováni po stovkách tisíců, aniž by jejich skutečnou situaci znala či se o ni alespoň zajímala většinová francouzská populace. Jejich násilné protesty tak nejúčinnější (protože mediálně sledovanou) formou poukazovaly na každodenní realitu, ve které právo na práci a plnohodnotný život s vidinou důstojného stáří zůstalo za branami přelidněných, šedivých ghatt, které plně ovládlo násilí, frustrace, drogy a kriminalita. Tato výbušná směs, řádně zahuštěná nezájmem kokoliv řešit, tak sehrála roli spolehlivého výtahu do suterénu francouzské společnosti. Když výtah dosedl na samé dno, směs se vznítla jako jeden obří Molotovův koktejl. Jeho plameny zazářily do tváře Francie, která si uvědomila, že bez její

pomoci ji nejbídnější skutečnou cestu ke světlu nikdy nenajdou. Přitom fakt, že se nezdařil export těchto nepokojů do sousedních zemí, svědčí o tom, že v Německu, Anglii či Belgii situace nedosáhla kritického bodu a je možná náprava bez toho, aniž by ji předcházela zničující výbuch násilí.

Při všech těchto uvedených faktech je až s podivem, že prezident Chirac čekal deset dní, než svým vystoupením na televizní obrazovce reagoval na nečekané události. Ministr spravedlnosti Nikolas Sarkozy sice reagoval včas, ale svými výroky o lůze a spodině ještě více zdramatizoval celou situaci. Navíc ty, kteří od něho očekávali po ostrých slovech i stejně energické policejní zásah, zklamali. Policie v prvním týdnu situaci nezvládala a na místa útoků se dostávala zpravidla až v době, kdy nebylo co zachraňovat ani bránit.

Tento pocit beztržnosti a vědomí, že výsledky svého „snažení“ uvidí výtržníci již druhý den v televizních zprávách spolu s komentáři předních sociologů a politologů, zapříčinil strmý růst obliby těchto „aktivit“ u mladých lidí. Ti se navíc ani nemuseli trápit úvahami nad tím, jak skloubit noční výtržnosti s brzkým vstáváním do práce. Do žádné práce totiž velká část z nich nechodí. Tento mix adrenalinového dobrodružství, určitého částečně odůvodnitelného pocitu boje za správnou věc a davová psychóza tak působily jako „chrlíče“ dalšího oleje do ohně. Tím

ale samozřejmě nezpochybňuji vážnost situace ani sociální důvody těchto nepokojů.

Takže dobrá zpráva na konec. Francie se konečně probudila. Promnula si oči a začala přemýšlet, co si počít s celým tím problémem. První výsledky se dostavily záhy. Na nedávno zrušené či omezené dotace na činnost desítek občanských sdružení a organizací v problémových lokalitách se opět našel dostatek finančních prostředků. Další peníze budou putovat do programu obnovy zničených podniků a budov, ale i do zkulturnění a polidšťování předměstí, do kterých budou zapojováni lidé z poškozených oblastí. Několikanásobně se také rozšířila nabídka stipendií pro nadané děti z chu-

dých rodin a francouzská vláda navíc dala najevo, že zavede nové přísnější sankce namířené proti jakékoliv sociální diskriminaci. Že tím práce nekončí, ale pouze začíná, je jasné snad všem. Ovšem místa jako Clichy-sous-Bois, Seine Saint Denis či Grigni potřebují daleko víc. Potřebují skutečný New Deal nebo Marshalův plán. Potřebují rozvoj infrastruktury, masovou tvorbu nových pracovních míst (např. zbavením povinnosti platit daně pro nové podnikatele po dobu několika let), mnohonásobně více terénních pracovníků, více peněz do školství, urbanistické zásahy do struktury sídlišť, vedené s cílem otevřít tyto ghetta světu a cílenou stavební činností do nich přivést více příslušníků střední třídy

a podnikatelů. Jisté je, že náklady budou obrovské a skutečné výsledky se dostaví až v řádu desetiletí.

A co my v Čechách? Celý problém se nás netýká jen zdánlivě. Především na Ostravsku a v severočeských městech existují desítky lokalit, kde jsou převážně romští obyvatelé chyceni do pasti nezaměstnanosti a následných „výhod“ života na sociálních dávkách, alkoholismu, lichvy, kriminality a naproste pasivity a apatie. Pakliže budeme před touto realitou zavírat oči, budeme si i my muset zvyknout na obrázky hořících aut z ulic Ústí nad Labem, Chomutova, Mostu nebo Teplic. Pak už vypnout televizi nepomůže.

Jakub Štědroň

Cestovní zpráva ze semináře ECOSY „Education 4 All“

Ve dnech 17. 11. – 20. 11. jsem se zúčastnil semináře ECOSY na téma vzdělávání, který pořádali naši přátelé ze švédské sociálnědemokratické studentské organizace SSF. Seminář začal ve čtvrtek 17. 11. v odpoledních hodinách ve Stockholmu v hlavním sídle SSU, což je organizace švédských mladých socialistů, pod níž SSF spadá.

Hned na úvod mě překvapilo dobré vybavení sídla SSU, o kterém si MSD může nechat jen zdát. Po úvodním seznamovacím kolečku jsme přivítali zástupce ministerstva školství Švédska, který hovořil o současné podobě švédského vzdělávacího systému, především vysokého školství (o některých jeho aspektech jsme diskutovali také v dalších dnech semináře). Z jeho výkladu byl pro mě inspirativní především tamní model podpory studentů. Ve Švédsku je studium na univerzitě bezplatné, narodil od České republiky tam však neexistují dotace na ubytování nebo na jídlo pro studenty ani zvýhodňování ve veřejné dopravě nebo daňové oblasti. Místo toho dostává každý student stipendium ve výši 700 eur měsíčně, v případě velmi nadaného a aktivního studenta pak může být podpora ještě vyšší (někoho možná překvapí z našeho pohledu vysoká výše stipendia, ale kdo již ve Švédsku byl, ví, že je to země ekonomicky velmi vyspělá a tomu odpovídá i výše cen zboží a služeb – například za ubytování student zaplatí měsíčně třeba 400 eur). Myslím si, že tento systém jedné velké podpory studentům místo několika drobnějších je jednodušší a omezuje byrokracii. Proto by jistě stálo za úvahu, zda něco takového nezavést i u nás. Zajímavý je také systém hodnocení přednášek a užitečnosti jednotlivých učebních předmětů studenty, který vede k vyšší kvalitě škol a i k většímu zájmu o studium. Z vlastních zkušeností mohu říci, že takovýto systém hodnocení by u nás při „kvalitě“ některých našich přednášejících a „užitečnosti“ některých vyučovaných předmětů mohl jedině prospět. Pokud jde o přístup k terciálnímu vzdělání ve Švédsku, stále zde existuje závislost mezi příslušností k určité sociální vrstvě a stupněm budoucího vzdělání. Nicméně situace se zlepšuje, ze posledních deset let se například počet studentů z dělnických rodin zdvojnásobil. Také je zde mnoho studentů starších 26-ti let (téměř 50 %), kteří pracovali a potom

se prostě rozhodli doplnit si vzdělání. V současné době investuje zdejší vláda na vzdělání 7 % HDP. Vysoký stupeň vzdělání pro co nejvíce obyvatel ze všech sociálních skupin je zkrátka jedinou možnou a správnou strategií, jak udržet švédský model sociálního státu i v globalizovaném světě.

Další den byla na programu prohlídka švédského parlamentu (Riksdag) a centra Stockholmu včetně podrobného výkladu, a to jak o parlamentu a o Stockholmu obecně, tak také o švédské sociální demokracii. Následoval přesun do Bommeršvicku, vzdělávacího centra nacházejícího se jižně od Stockholmu v krásné přírodě s lesy a jezerem. Bommeršvick je s historií švédské sociální demokracie silně spjat. Rád zde pobýval například Olof Palme, bývalý úspěšný premiér, který byl v době svého úřadování za dosud nevyjasněných okolností zavražděn. Nyní zde naši kolegové z SSU pořádají různé akce a my měli to štěstí, že jsme na tomto opravdu nádherném místě mohli pobývat a diskutovat. Zde již byly naše besedy více orientovány na celoevropskou úroveň. Přijela za námi i švédská poslankyně Evropského parlamentu Asa Westlund. Nejen s ní proběhla diskuze o implementaci evropské legislativy a doporučení do vzdělávacích systémů jednotlivých členských zemí EU. Z diskuse vyplynulo, že zdaleka ne všechny členské země jsou ochotny plnit tzv. Lisabonskou strategii, například právě v oblasti zvyšování veřejných výdajů na vzdělávání a výzkum. Na základě vlastních zkušeností jsme identifikovali mnoho problémů spojených s mobilitou studentů po evropských zemích, vždyť často máme problémy i s mobilitou studentů uvnitř vlastní země. Například je velmi obtížné domoci se uznání zkoušek a kreditů, které jsme získali při studiu na jiné škole. Došli jsme k závěru, že na univerzitách je třeba prosazovat v tomto směru větší toleranci, nikoliv falešnou rivalitu, která studentům zbytečně komplikuje život. Dalším diskutovaným tématem byla integrace menšin a imigrantů do společnosti. Vyšší vzdělání pro tyto menšiny je základním faktorem, který může přispět k jejich integraci, často je však velmi obtížné tyto menšiny o důležitosti vzdělávání přesvědčit. Ve Švédsku se to u imigrantů částečně dařilo poté, co byl mezi nimi spuštěn program osvěty. Jedná se o poskytování informací o důležitosti

vzdělání s konkrétními příklady z praxe problémovým rodinám a další práci s dětmi z těchto rodin. Někteří imigranti jsou ale už po příchodu do Švédska bezproblémoví, především pokud přišli čistě z politických důvodů, protože ti většinou pocházejí spíše z vyšších sociálních vrstev. Dále jsme se zabývali vlivem církví na školství a argumenty proti školnému. Propojení církví a škol nabývá v některých zemích (např. v Polsku) hrozných rozměrů. Evropská socialisté by proto narozdíl od konzervativní pravice měli prosazovat ostrou hranici mezi církvemi a školstvím – svobodnou možnost vyznání, ale nikoliv propagandu „jediné pravdy“ kněžskými, kteří vyučují na školách. Protože jako socialisté považujeme školství za veřejný statek, nedomníváme se, že je správné navýšovat finanční prostředky pro školy výběráním školného. Školné vede k horšímu přístupu ke vzdělání a často k navýšení financí pro školy vůbec nedojde, protože se zavedením školného stát zároveň snižuje školné dotace. Argumenty o „nizkém“ školném jsou také nebezpečné, protože zkušenosti ukazují, že tam kde bylo „nizké“ školné zavedeno, se v následujících letech rychle zvyšovalo. Švédský model s nejvíce vzdělanou populací na světě dokazuje, že pro zvýšení počtu studentů a kvality studia není třeba školné zavádět. Naopak, po zavedení školného hrozí, že politici začnou na navýšování veřejných prostředků pro školství „zapomínat“ a místo toho dochází k trvalému zvyšování školného, což vede ke zhoršení přístupu ke vzdělání a k hluboké sociální diferenciaci společnosti.

Seminář byl podle mého názoru velmi zajímavý a našim švédským přátelům patří moje obrovské poděkování za obětavost a zajímavý program, který pro nás připravili. Také jsem rád, že seminář proběhl právě ve Švédsku. Myslím, že je to země, která je pro nás, sociální demokraty, vzorem. V některých médiích občas probíhají pomlouvačné kampaně vůči švédskému sociálnímu modelu a jeho udržitelnosti. Já se však domnívám, že hrozbou pro naši budoucnost není švédský model odpovědného přístupu vůči společnosti a přírodě. Hrozbou pro nás je nezděděnost pánů Bushů, Topolánků a jim podobných, tedy jejich politika neudržitelného „rozvoje“.

Jan Pšíkal

BUDOUČNOST EVROPY?

Stejně jako loni i letos se konalo školení pro 15 Mladých sociálních demokratů a studentů VŠ na téma *Ekonomika EU*. Školení mělo čtyři víkendové bloky a konalo se jak v češtině tak v angličtině, jelikož účastníci museli pracovat s řadou odborných textů právě v tomto jazyce. Témata modulů byla: 1. modul: „Historicko-ekonomický přehled a ekonomická organizace EU“; 2. modul: „Externí ekonomické vztahy EU“; 3. modul: „Smlouva o Ústavě pro Evropu“; 4. modul: „rozpočet EU“. Celé školení pro MSD uspořádala organizace EuroProfis za podpory nadace Friedrich Ebert Stiftung, které patří náš velký dík.

Součástí celého projektu byla kromě přednášek také práce ve skupinách, kde účastníci diskutovali nad stávajícím stavem EU, navrhovali nová řešení, bavili se o budoucích vizích atd.. Zde je nám ctí poděkovat Dr. Danovi Markovi, který působí na Palackého univerzitě v Olomouci, za lektorskou činnost a přípravu workshopů. Semináře by nemohly také proběhnout bez Daníci Pražákové a Veroniky Grecové-Hubkové. I těm patří náš dík.

Samočrejmnosti byly také individuální přípravy před každým víkendem, jejichž součástí bylo i vypracování esejí. Některé z nich, na téma jak dál po neschválení Smlouvy o Ústavě pro Evropu, vám nyní přinášíme.

Druhá šance pro „mrtvý dokument“

Ráda bych se zabývala otázkou zachování jednotné Evropy po neschválení smlouvy o ústavě pro Evropu. Nejprve bych si položila otázku, jestli je možné, že by ústavní smlouva nebyla schválena. Pokud proces ratifikace bude zastaven, jak bude pokračovat Evropa v integračním procesu i v komunikaci mezi obyvateli v členských státech.

Smlouva o ústavě pro Evropu může vstoupit v platnost jen tehdy, když bude přijata každou ze signatářských zemí v souladu s jejími vlastními ústavními postupy. Některé státy zvolily nebo zvolí metodu referenda a ostatní parlamentní metodu. Původně měla smlouva nabýt účinnosti dne 1. listopadu 2006. Poté, co Francie a Nizozemí v referendu odmítli text ústavní smlouvy, je toto datum neudržitelné a odpověď by měly dát státy v polovině roku 2007. Zároveň se šéfové vlád a zemí na summitu v Bruselu rozhodli, že ratifikace bude pokračovat pomalejším tempem. Fakt, že ratifikace je prodloužena, musí zvážit země, které by měli mít referendum zanedlouho. Většina zemí se rozhodla oddálit referendum, aby měli více času na diskusi. Důležitou věcí je zahájení debaty s veřejností o důsledcích negativních referend o ústavní smlouvě. Tyto debaty vyhodnotí na summitu v červnu 2006.

Nemyslím si, že je pravý čas označit smlouvu o ústavě pro Evropu za mrtvý dokument. Jean-Claude Juncker – lucemburský premiér a José Barroso – předseda Evropské komise řekli: „Summit znovu potvrdil, že není alternativy k ústavní smlouvě, nikdo nežádal znovu o ní začít vyjednávat“. Podobné prohlášení měl slovenský premiér Mikuláš Dzurinda, který řekl: „Nikdo nevěří tomu, že by cesta vedla tudy, že začneme přepisovat paragrafy. Sám bych to považoval za velmi špatný a nebezpečný precedens“. Předseda Evropského parlamentu Josep Borrell upřesnil, že ani jedna země nenavrhla ratifikační proces zastavit. Zároveň se domnívá, že bude možné v následujících měsících změnit náladu veřejnosti. Jelikož Francouzi a Nizozemci hlasovali „spíše proti věcem v evropském kontextu, než proti textu ústavy“. Počkejme, jak se zachová Francie a Holandsko. Tyto země mají druhou šanci ratifikovat ústavní smlouvu. A zde nastupují dva různé scénáře. Jeden pro Francii a druhý pro Holandsko. Francie je vlivný člen a i v případě, že smlouvu

neratifikuje, nebude to pro mít až takové důsledky, jako kdyby Holandsko v druhé šanci neratifikovalo ústavní smlouvu. Pro tuto malou zemi, i když je to zakládající země, by to mělo daleko větší důsledky. Holandsko by se mohlo ocitnout v izolaci nebo popřípadě opustit EU. Jelikož v Holandsku není referendum právně závazné, je možné, že holandský parlament ratifikuje smlouvu parlamentní cestou i po druhém neúspěšném referendu.

Ačkoli si nemyslím, že ústavní smlouva nebude ratifikována, musím si položit otázku: Jak dál po neratifikaci smlouvy o ústavě pro Evropu? Pokud se opravdu stane to, že některá země neratifikuje smlouvu i po prodloužení doby k ratifikaci do poloviny roku 2007, stane se s ní to samé jako s projektem Evropského obranného společenství v roce 1954? Skončí ústavní smlouva „odhozena na smetišti dějin“? Od počátku evropské integrace víme, že vláda země, jejíž občané odmítli revizi zakládajících smluv, vždy vyjednala nějaký kompromis a poté nechala občany o stejném textu hlasovat podruhé. Příkladem jsou Dánové, kteří hlasovali podruhé o Maastrichtské smlouvě v roce 1993 po vyjednání výjimky (opt-out) z Evropské měnové unie (EMU), uplatňování principů evropského občanství a Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP). Ale u ústavní smlouvy toto asi nepůjde, jelikož tato smlouva je především o reformě institucí a rozhodovacích procedur. José Barroso upozornil, že pravděpodobně EU nebude mít v příštích dvou až třech letech ústavní smlouvu. Pokud by selhal projekt ústavní smlouvy, způsobilo by to dezorientaci a nejistotu o budoucím směřování Evropské unie. Tento stav nesmí znamenat ochromení. Máme stávající smlouvy a podle nich jsme akceschopní. Důležitější je přijetí rámcového rozpočtu na roky 2007 – 2013. Barroso chce dosáhnout dohody o rozpočtu na prosincovém summitu za podpory britského předsednictví. Zároveň vyzval Evropu k větší dynamice. EU by se měla dostat z „paralýzy“, kterou zažívá kvůli debaklu s ratifikací ústavní smlouvy.

Návrh místopředsedkyně Margot Wallström zodpovědné za vztahy mezi orgány a komunikační strategii „Akční plán Evropské komise na zlepšení komunikace v Evropě“ byl 20. července schválen Evropskou komisí. Akční plán má za cíl pokračovat v dialogu s občany v celé Evropské unii. Tento plán se opírá o tři zásady: naslouchat, komunikovat

a jednat na místní úrovni – v jazyce jemuž občané rozumí. Druhou fází akčního plánu je Bílá kniha, která stanoví cíle politiky a iniciativy, které mají být přijaty ve střednědobém a dlouhodobém horizontu ve spolupráci s ostatními orgány a subjekty.

Jak dosáhnout nové politické shody o správných politikách, které umožní vyrovnat se Evropě s problémy 21. století. Evropská komise 13.10.2005 zahájila Plán D pro demokracii, dialog a diskusi. Tento plán má položit základy diskusi o budoucnosti Evropy v každém členském státě. Evropa se musí obnovit a diskuse musí směřovat k dosažení nové shody o budoucím směřování EU.

Vyvolávání diskuse:

- Ve všech členských státech se uspořádá celostátní diskuse o budoucnosti Evropy. Pomocí Plánu D se komise bude snažit vytvořit společný rámec pro EU 25 vnitrostátních diskusí, seznámit vlády členských států s potenciálními vzory a strukturami (např. Národní fórum v Irsku) a navrhnout společné postupy a nejvýznamnější témata.

Zpětná vazba:

- 9. května 2006 bude uspořádána Evropská konference o budoucnosti Evropy, kde se shrnou hlavní závěry z diskusí. To vše by mělo vést k vypracování konkrétního plánu pro budoucnost Evropy.

Klíčové iniciativy k posílení dialogu:

- Komise navrhuje 13 konkrétních evropských iniciativ zaměřených na podporu široké diskuse, účasti občanů a skutečného dialogu o evropských politikách. Tyto akce budou zahrnovat časté návštěvy komisařů v členských státech, podporu projektů evropských občanů, úsilí o větší otevřenost práce Rady, posílení práce komisařů v parlamentech členských zemí, vytvoření sítě „Evropských vyslanců dobré vůle“, kteří přispějí ke zviditelnění evropské diskuse, a další podporu na zvýšení volební účasti. Všechny tyto iniciativy budou probíhat po celé funkční období Komise vedené předsedou Barrosem.

Rozhodujícím pro Evropu bude rok 2007. A zároveň druhá šance pro Francii a Nizozemí v druhých referendech se vyjádřit pro text smlouvy o ústavě pro Evropu. Nedovolme, aby se historie opakovala a ústavní smlouva byla odložena na smetišti dějin. Spolupracujme s Evropskou komisí, podílejme se na Plánu D a budujme jednotnou Evropu.

Kateřina Peštová

Evropo, dopřej si oddech!

Neúspěšná ratifikace Smlouvy o Ústavě pro Evropu ve dvou ze šesti zakladatelských zemí Evropského společenství podnítila nové diskuse na téma „kam by se měla rozšířená Evropská unie dále ubírat“. Spíše než do velkých projektů předbíhajících dobu je záhodno pustit se do zevrubné inventury současných chyb, nedostatků a cílů Unie s následným racionálním výstupem v podobě konkrétních činů a opatření.

Je nesporné, že nová Evropská Unie potřebuje i nový dokument, který jí bude zastřešovat základními pravidly a principy. Způsob jeho ratifikace, forma dokumentu i načasování však musejí být zcela odlišné. Za nejschůdnější řešení pokládám rozdělení zmíněného dokumentu na dvě části. První z nich by byla podobná ústavám jednotlivých členských zemí Unie a popisovala by základní cíle, principy, práva občanů a členských zemí vůči EU apod. Tuto ústavu by měli možnost snadno posoudit a následně o ni hlasovat všichni lidé ve státech Unie v referendech konaných ve stejný den. Druhá část věnovaná odborným otázkám jednotlivých politik a fungování EU by zůstala v režii institucí EU v součinnosti se zákonodárnými orgány členských zemí. Schválení podobného dokumentu musí ale předcházet seriózní hledání shody napříč všemi členskými státy o dlouhodobé strategii budoucího vývoje Evropské unie.

Velkým problémem se ukazuje být rostoucí nejednota v postojích zástupců jednotlivých členských států i institucí EU. K jeho řešení může přispět pozastavení, nebo alespoň zpomalení procesu kontroverzního rozšiřování EU o další chudé státy, které je zdrojem napětí u veřejnosti, což ná-

sledně destabilizuje i politickou scénu jednotlivých členských států. Otázka rozšíření byla také jedním z hlavních faktorů neúspěchu ratifikace Ústavy EU ve Francii a Nizozemí. Z tohoto pohledu se jeví racionálnější soustředit se na zapracování deseti nových členů mezi původní EU-15 a snažit se vytvořit kompaktně fungující 25-ti členný tým.

Dejme čas především původním členským zemím vyřešit si své vlastní palčivé problémy týkající se domácí politické a hlavně ekonomické situace. Nejakutnější se ukazují oblasti veřejných financí (ve Francii, Německu či Itálii), nezaměstnanosti (Polsko, Německo, Slovensko,...) a celkově pomalého růstu HDP zemí původní EU-15, který se již několik let v průměru pohybuje kolem pouhých 2 % ročně. Bylo by rovněž vhodné poskytnout čas a klid zemím EU k sociálním reformám, které by se týkaly zefektivnění sociálních dávek a podpor, nebo zásadních změn v důchodových systémech.

Země EU by v současné situaci měly přesunout svou pozornost od vzájemných politických pŕetek v malicherných sporech k přijímání účinných opatření pro vyšší konkurenceschopnost EU v porovnání s největšími obchodními soupeři v podobě USA, Japonska či Tygrů z Jihovýchodní Asie. Samostatnou kapitolu zahraničního obchodu tvoří vztah k „živelné“ Číně. Zde by opět bylo vhodné usnést se na společné strategii vůči této nové hospodářské hrozbě. Prostředkem k dosažení úspěchu v konkurenčním boji musí být prohlubování spolupráce na poli vědy, rozšiřování společných výzkumných programů, vzájemná výměna technologií a know-how nebo podpora nejrůznějších mezinárodních vzdělávacích projektů pro mládež. Na tyto aktivity je zapotřebí vyčlenit z rozpočtu Unie

mnohem více financí, než tomu bylo doposud.

Ekonomicky prosperující Evropa je skutečným klíčem k další hlubší integraci i geografickému rozšíření Společenství. Důkazem je příklad z historie formování Evropských společenství, kdy v druhé polovině 80. let nastal po přijetí Jednotného evropského aktu nebyvalý hospodářský boom, který generoval neméně prudký vzestup integračních snah vrcholící maastrichtskou smlouvou a Evropskou hospodářskou a měnovou unií.

Nesnažme se nyní znovu a znovu rozdmýchat spory uvnitř Unie v kontroverzních plánech s nejistým výsledkem, zaměříme se spíše na hlubší spolupráci v oblastech, které přinášejí pozitivní (především ekonomické) efekty z členství v Unii. Mám na mysli například eliminaci nedostatků ve fungování vnitřního trhu EU, narovnání strukturálních a regionálních disparit, či přípravu na bezproblémový vstup nových členů EU do Eurozóny. V případě, že se podaří vyřešit největší současné hospodářské problémy, evropská veřejnost bude jistě více svolná k dalším krokům postupného rozšiřování i integrace a dá tímto politikům silnější mandát, třeba k přijetí podobného dokumentu jakým je nynější Smlouva o Ústavě pro Evropu revidující Smlouvu z Nice.

Lidé řídící náš společný vůz jménem Evropská unie by nyní měli toto vozidlo po náročném razantní cestě terénem na chvíli zastavit, opravit vadné součástky, zkontrolovat stav motoru a doplnit palivo pro následnou bezpečnější a pohodlnější jízdu. Nedopusťme, abychom museli odstavit náš nepojízdný vůz a nechali jeho vrak rezivět vedle silnice. Protože i cesta může být cíl!

Martin Kvíz

Neschválení ústavní smlouvy neznamena ohrožení jednotné Evropy

Problematika tzv. ústavní smlouvy je neustále přítomna ve všech debatách o budoucnosti Evropské unie a to nejen v České republice. Dostává se nám rozličných vysvětlení. Ústava je jednou pojmenována jako „mrtvý dokument“, v jiném případě je ústava „odložena k ledu“ atp.

Znamená však neschválení ústavní smlouvy ohrožení jednotné Evropy? Zkusme si, na základě jasných argumentů, tuto otázku zodpovědět. Ústavní smlouva není definitivně zamítnuta. K jejímu přijetí je však třeba souhlasu všech členských států. Záleží na nich, jakým způsobem - buď hlasováním v parlamentu, nebo referendem - vyjádří svůj souhlas, či nesouhlas. Pravdou ovšem je, že v nedávné minulosti ústavu v referendu odmítla Francie a Nizozemí. Další pokračování ratifikačního (schvalovacího procesu) se tímto stalo nejasné, neboť neúspěšná referenda mohou ve svém konečném důsledku znamenat pozasta-

vení schvalování ústavy. Jednotný trh Evropské unie však v žádném případě není ohrožen, ba ani zpochybněn, neboť jeho fungování je v ekonomickém zájmu všech členských států. Nadále také funguje evropská měnová unie a není ohroženo fungování dalších politik EU. I přes neúspěšná referenda ve Francii a Nizozemí, žádná ze členských zemí EU nedeclaruje úmysl vystoupit z Evropské unie. Výše zmíněná referenda znamenala jednorázové „ne“ ústavní smlouvě a v žádném případě neznamena „ne“ Evropské unii jako celku. Důsledkem negativního referenda není rovněž jakákoliv forma izolace Francie, popř. Nizozemí, obě tyto země se i nadále plně podílí na činnosti EU a nemění svůj přístup k EU.

Mnohem větším ohrožením pro fungování Evropské unie není totiž neschválení ústavní smlouvy, ale neschválení „Finančního plánu pro roky 2007-2013“. Je třeba však podotknout, že tento finanční plán se dojednává separátně,

tzv. nezávisle od přijetí, či nepřijetí ústavní smlouvy.

Nervozita kolem neúspěšného schvalování ústavní smlouvy, tak prozatím nenarušuje fungování EU. Její případné neschválení, či „odložení k ledu“ rozhodně neznamena tvrdý zásah do fungování EU, ale bylo by ukázkou současné nejednotnosti členských států EU. Otázkou zůstává, zda-li ratifikace dobehne ve zbývajících státech EU tak, aby se ústava mohlo vystavit konečné skóre. Již teď je však jasné, že očekávané skóre 25:0 ve prospěch této ústavní smlouvy to nebude.

Ústava je tedy, stručně řečeno, optimalizací předchozích smluv, jejichž platnost nikdo nepochybuje. Nadále jsou v platnosti všechny smlouvy předcházející (např. smlouva z Nice). Případné neschválení Evropské ústavní smlouvy neznamena ohrožení jednotné Evropy, spíše by se jednalo o jeden z dalších karambolů v historii jednotné Evropy.

Radek Augustin

Je ohrožena jednotná Evropa?

Jaro roku 2005 zůstane pro dějiny evropské integrace ne zrovna šťastným obdobím.

Na přelomu května a června probíhal schvalovací proces přijetí Evropské ústavní smlouvy a to referenda ve dvou ze zakladatelských zemí Evropské unie – Francii a Nizozemí. Zatímco v Nizozemsku byly jisté pochybnosti, jestli občané schválí základní dokument EU, v případě Francie se počítalo s tím, že vždy proevropsky naladěni Francouzi Ústavu podpoří. A právě obyvatelé země galského kohouta (spíše pod vlivem nespokojenosti s domácí politikou) smlouvu odmítli, což bylo „rozbuškou“ pro spíše euroskeptické Holanďany, kteří své NE řekli o pár dní později. V Evropě se začalo diskutovat o tom, co bude dál. Zejména to je voda na mlýn euroskeptikům. Je na místě položit si otázku: Ohrozilo francouzské a holandské NE Evropské ústavě jednotnou Evropu?

Mám-li odpovědět na tuto otázku, m říkám, že neohrozilo. Předkládám následující argumenty:

To, že Ústavu odmítly dvě země z 25 není STOP pro další členy EU. Je třeba si uvědomit, že devět států již – celkem bez problémů – dokument přijalo a soudím, že by ratifikační proces – byť možná v jiné formě – měl pokračovat. Ani Francie, ani

Nizozemí svým záporným referendem však nepochybují základní princip fungování Evropské unie, totiž jednotný trh. Není ohroženo, ani zpochybněno fungování jednotlivých politik EU a nadále běží Evropský měnový systém, k němuž směřují i nové členské země včetně České republiky.

Žádná členská země EU (ani dvě země odmítnuvší Ústavu) neuvažují o dezintegraci, či dokonce vystoupení z Unie. Francouzské referendum neznamenovalo NE Ústavě, ale zejména NE domácí politické reprezentaci. Ne nadarmo došlo ihned po vyhlášení výsledků referenda k odvolání nepopulárního premiéra Raffaraina. Francie se nadále v plné šíři účastní všeho dění v Unii a nikdy nedeklarovala změnu svého postoje k jednotnému trhu a měnové unii. Stejně tak ani Holanďané se neizolovali od ostatní Unie.

Další argument k odpovědi, že evropská integrace není ohrožena, je, že finanční plán na léta 2007 – 2013 není řešen Ústavní smlouvou a jednání (i když jsou a budou složitá) mohou pokračovat bez ohledu na francouzské a nizozemské NE. Případné neschválení evropského rozpočtu by ale vážně ohrozilo fungování Unie. Je třeba se tedy zaměřit na tato jednání a je na našich zástupcích

v EU, aby pro Česko vyjednali optimální podmínky v této oblasti.

Poslední z důkazů mé odpovědi na otázku, že není ohrožena jednotná Evropa, je, že všechny dosavadní smlouvy, které uzavřely členské státy od počátku evropské integrace (tedy od roku 1950) nadále platí. Nikdo nepochybňuje jejich platnost. Nadále platí smlouva z Nice, tedy poslední důležitý dokument, podle kterého je členským státem i Česká republika. Evropská ústavní smlouva měla mj. také být optimalizací předchozích smluv. Všechny dosavadní předpisy se mají vejít do jednoho dokumentu.

Z výše uvedených slov vyplývá, že odmítnutím Francie a Nizozemí přijmout Evropskou ústavní smlouvu není v ohrožení ani jednotný trh, ani cesta k dalšímu rozšíření Evropské unie. Je to spíše signál do Bruselu, že je třeba zamyslet se, jaký by ten společný, integrující a optimální základní dokument EU měl vypadat a jestli je referendum tím pravým prostředkem, jak takovouto složitou normu ratifikovat. Unie je na křižovatce, ale integrace pokračovat může, pokud se najde dohoda – mj. i o tom, zda a jak bude základní dokument vypadat.

Marek Šváb

Neschválení ústavní smlouvy neznamená ohrožení jednotné Evropy

Konec jara letošního roku znamenal pro Evropskou unii (EU) nejen první rok jejího fungování v rozšířené podobě pětadvaceti členů, ale také moment, který přinesl určitou komplikaci ve věci budoucnosti jejího smluvního uspořádání. Touto komplikací se staly události kolem schvalování „Smlouvy o Ústavě pro Evropu“ (tzv. ústavní smlouvy) ve dvou zakládajících státech společenství – Francii a Nizozemsku. V těchto zemích byla na základě jejich ústavních pořádků uspořádána referenda, jejichž výsledkem bylo odmítnutí tohoto dokumentu. Následující řádky by měly napomoci vysvětlit dopady tohoto momentu na celkovou situaci v EU s cílem poukázat na skutečnost, že proklamovaná „nejhlubší krize EU“ je víceméně iluzorní a že konec EU rozhodně není na pořadu dne.

Začneme stručným nástínem historie ratifikačního procesu. Ústavní smlouva vyžaduje pro své vstoupení v platnost schválení ve všech pětadvaceti členských státech EU a to buď formou hlasování v národních parlamentech, či formou národních referend, to vše v souladu s ústavami jednotlivých států. Tento proces začal úspěšně: do konce května 2005 takto dokument schválilo čtrnáct členských států EU (Belgie, Německo, Řecko, Španělsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Rakousko, Slovensko a Slovinsko). Kamenem úrazu se stal výsledek referend ve Francii a následně v Nizo-

zemí. V prvním případě se občané v referendu na konci května 2005 vyslovili 55 procenty hlasů proti jejímu přijetí a v případě druhém 61 procenty hlasů proti. Tímto byl ratifikační proces pozastaven a zbylé státy EU (včetně ČR, kde je navíc nerozhodnuto o formě hlasování) si vzaly do příštího roku čas „na rozmyšlenou“, jak v procesu pokračovat.

Skutečnost, že došlo k dočasnému zastavení ratifikace dokumentu, poukazuje na fakt, že materiál nebyl definitivně neschválen a krize je tedy pouze přechodná. Na důkaz tohoto tvrzení předložme malou hypotézu. UVědomíme-li si s malou pomocí základní matematiky, že do doby hlasování ve Francii přijalo dokument 56 procent členských států (14 z 25) a pouze dvě negativní hlasování znamenaly 8 procent (2 z 25), bilance 56 ku 8 je jasně pozitivní, i když jsou Francie a Nizozemí silnými členy EU. Nedošlo-li by k pozastavení ratifikace a pokračovalo-li by se ve zbytku států již jen zcela úspěšně, byla by bilance absolutní: 92 ku 8. Naše hypotéza však zůstane v teoretické rovině, jelikož ratifikační proces dále nepokračuje.

Nyní přejdeme od hypotézy k realitě: zmiňme několik skutečností, které dokazují, že v důsledku zastavení ratifikace je konec fungování EU pouze iluzorní. Jako první skutečnost, která jasně hovoří proti myšlence konce fungování EU je to, že „tme- lící myšlenka“ EU, kterou je jednotný trh a všechna

jeho pozitiva z něho vyplývající, pokračuje dále a to v zájmu všech členů. To samé platí taktéž o fungování dalších politik EU (měnová-EURO, regionální, zahraniční a obranná, atd.), které na své funkčnosti nebyly dotčeny. Ačkoliv občané Francie a Nizozemí vyslovili nesouhlas s dokumentem, ani jedna z obou vlád nedeklarovala myšlenku vystoupit z EU. Oba státy nadále fungují ve strukturách EU a tímto se vůči ostatním členům neizolovaly. Druhou skutečností je problematika sice taktéž v červnu 2005 neschválené finanční perspektivy (rozpočtu) EU na léta 2007-2013. Tento finanční rámec však není začleněn do procesu ratifikace ústavní smlouvy, jelikož je dojednáván na bázi institucí EU. Je nutno si uvědomit, že spíše jeho neschválení by mohlo přinést značné komplikace EU v rovině financování jejich struktur a politik, což by mělo dopad na každý jeden členský stát, ČR nevyjímaje. Třetím argumentem je fakt, že smlouva, na kterých EU funguje dnes (poslední aktualizací je tzv. Smlouva z Nice z roku 2001), žádný z členských států nepochybňuje.

Na závěr je tedy zřejmé, že výše uvedenými skutečnostmi není zpochybněna myšlenka fungování EU jako takové. To je určujícím faktorem dalšího vývoje EU, jehož současné komplikace s ratifikačním procesem ústavní smlouvy jsou jen střípkem v mozaice půlstoletí dlouhé myšlenky evropské spolupráce.

Petr Vejbor

Jak dál po fiasku Evropské ústavy?

Odmítnutím Smlouvy o Ústavě pro Evropu voliči ve Francii a Nizozemí naplnili nejčernější obavy proevropských politiků. Důvody, které k francouzskému Non vedly jsou poměrně jasné – nejednalo se o odpor k ústavě jako takové, spíše o cílený políček Bruselu za jeho autoritativní a sebestředné chování. Byl to jasný signál, že odtrženost evropské politiky od evropské voličské základny přestává být akceptovatelná. Odesla to ústava.

Jaké tedy budou následky krachu Evropské ústavní smlouvy? Kupodivu, případ ratifikačního nezdaru, i když ne příliš veřejně, připouštěli předkladatelé již v době formování ústavy. Byť platilo, že evropská smlouva měla být přijata všemi státy, tak zároveň v tichosti existuje politická deklarace číslo 30, která říká, že pokud alespoň 80% zemí smlouvu ratifikuje, bude se hledat politické řešení vzniklé situace. To dává Evropské ústavě stále ještě šanci, pravda ne příliš velkou.

Problémy se schvalováním Ústavní smlouvy totiž odhalily propast, která existuje mezi názory široké populace a vrcholovou politikou EU. Technokratický přístup euromanagerů narazil ve volbách, ve kterých jim plebejský elektorát vystavil nelichotivý účet. Zdá se, že bez přehodnocení zastávaných politik a především pak znovuzískání podpory řadových Evropanů se Evropská Unie neobejde.

Události posledních měsíců však vypadají, jako by nic z toho Brusel nechápal – či přesněji řečeno, chápat nechtěl. Bez ohledu na silící domácí odpor otevřel od přespříštího roku brány Unie Rumunsku a Bulharsku. A ke vzteku poloviny Evropy zahájili vrcholoví úředníci přístupová jednání s Tureckem. Jednání, která ve výsledku počítají dokonce s variantou plnoprávného členství. A to vše v době, kdy se EU úplně nevypořádala ani s problémy, které přineslo poslední rozšíření o středoevropské země.

Člověk nemusí být jasnovidcem, aby předpověděl, že takto necitlivý přístup a překotné rozšiřování EU se podepíše na volebních výsledcích v následujících letech. Vzestup radikálních a nacionalistických stran je patrný v celé západní Evropě. Ve Francii sílí Le Pen, Rakouskému Korutansku vládne hejtman Haider, stále silnější protievropské hlasy jsou slyšet zpoza kanálu LaManche a dokonce i bohaté a klidné severské země – dříve bašty evropské solidarity - zaznamenávají nárůst extrémně pravicového radikalismu. V takové atmosféře může vize Evropské ústavy projít jen stěží.

Nabízí se tedy otázka, zda jsme na pokraji rozpadu Evropské unie. Nebo se nepřijetím ústavy vlastně nic nezmění? Napovědět nám může pohled do historie. Není to totiž poprvé, kdy se integrační soukolí zadrhlo. Již v 60.

letech to s jednotící se Evropou vypadalo bledě – to když Francie pod vedením nacionalistického de Gaulla dokonce hrozila vystoupením z rodícího se integračního celku a dvacet let praktikovala politiku prázdné židle. Přesto nakonec převážily pozitivita a ekonomické výhody, které spojení přináší všem zúčastněným stranám.

Dá se tedy očekávat, že Evropská integrace bude pokračovat a některé věci, které Smlouva obsahuje budou přijaty samostatně i v případě, že ústava jako celek spadne pod stůl. Tato salámová metoda se však bude muset soustředit v první řadě na ty oblasti, které přináší členským státům viditelnou prosperitu, kde bude možná dohoda, či alespoň přijatelný kompromis.

V otázce ústavy jako celku však Bruselu nezbude nic jiného, než znovu získat pro věc Evropy její obyvatele. Přesvědčit Evropany, že EU je tady pro ně, že jedná v jejich zájmu a zlepšuje jejich životní podmínky a řeší jejich problémy. Teprve potom se dá očekávat bezproblémové přijetí ústavy i v přímém hlasování. Referendum o ústavě je ve svém důsledku totiž spíše hlasováním o Evropské unii, o spokojenosti s jejím fungováním a o vyhlídkách, které lidem přináší než o konkrétním dokumentu, byť by tento byl sebelepší.

Marie Peroutková

Hodnotový konsensus české společnosti a politika sociální demokracie

Každá společnost má svou specifickou historii a z ní odvozenou politickou kulturu. Česká společnost je charakterizována sklonem k egalitářství a silným antikommunismem. Egalitářství je důsledkem faktu, že se jedná o malou středoevropskou společnost, která je silně ekonomicky závislá na rozvoji světové ekonomiky. Další příčinou je specifický charakter českého národa jako společnosti plebejců. Na konci 18. století mluvilo česky pouze vesnické obyvatelstvo. Vznik nového českého národa byl tedy výsledkem obrozeneckého projektu. Češi představují jedinečnou společnost vzniklou ze zdola. Důsledkem porážky na Bílé Hoře a Obnoveného zřízení zemského byla absence české aristokracie, což se projevilo v jisté mentální malosti a sklonu k rovnostářství tolik typickému pro náš národ. Pozitivním důsledkem této skutečnosti je, že česká společnost je třetí nejvíce egalitářní společností na světě, po Norsku a Japonsku. V rámci EU máme nejnižší podíl obyvatel, kteří žijí pod hranicí existenčního minima.

Antikommunismus české společnosti je důsledkem traumatu normalizace. Normalizace znamenala zásadní historický předěl v dějinách naší společnosti. Po roce 1969 byla z veřejného života vyřazena prakticky veškerá intelektuální elita české společnosti. V prověrkách došlo k radikálnímu „vyčištění“ KSČ, která byla zbavena jakýchkoli schopných kádřů. V důsledku toho nebyla tato strana schopná reformy a ustrnula na neostalinských pozicích. Normalizační režim měl také totálnější charakter než komunistické režimy u našich sousedů. Zatímco polský režim toleroval existenci občanské společnosti, na polských univerzitách se mohly přednášet nemarxistické sociální vědy, vycházely nekomunistické časopisy apod., normalizační režim v Československu vytlačil veškeré spontánní aktivity občanů do soukromé sféry.

Po roce 1989 nebyla Komunistická strana Československa schopná reformy a vznikla zde obnovená Sociální demokracie na antikommunistických základech. Její představitelé Jiří Horák a Jiří Paroubek se charakterizovali jako „pravcoví sociální domokraté“ a snili o velké

koalici s ODS. Tento jejich sen narazil na realitu arogantní logiky moci občanských demokratů. Proto bylo Horákovy vedení nahrazeno Milošem Zemanem, který na arogantní styl politiky ODS odpověděl arogancí sobě vlastní. Jak Klaus tak i Zeman nesou historickou odpovědnost za úpadek politické kultury v naší zemi a nástup populistické politiky mediální konfrontace. Vladimír Špidla byl politikem, který se pokusil obnovit v naší zemi standardy civilizované politické kultury. Oproti kartelové opoziční smlouvě postavil standardní koaliční mechanismus. S postupem jeho vládnutí se však stále více ukazovalo, že jeho politický styl předstihl dobu. Čím více byl respektován v zahraničí, o to větší problémy měl v české kotlině a zejména v naší straně. Vladimír Špidla byl typem vizionáře, který nastínil správnou politickou vizi, chyběla mu však schopnost každodenního politického taktizování a boje. Jeho pozice se začala oslabovat po neúspěchu prezidentské volby a nástupu Miroslava Kalouska a jeho stylu politiky konfrontace. Po Stanislavu Grossovi nastoupila současná vláda v čele s Paroubkem.

Jiří Paroubek nám vrátil sebevědomí a možnost vyhrát volby. Konečně máme v čele vlády politika, který je schopen čelit populistické politice Klause, Kalouska a Topolánka. Jistou daní tohoto přístupu je, že bojujeme-li proti ďáblu, musíme částečně přistoupit na jeho metody boje. Půl roku před volbami musíme zaměřit veškeré úsilí na to, abychom tyto volby vyhráli. Na veřejnosti je proto třeba provádět ráznou efektivní politiku s populistickým akcentem, kterou dělá náš současný premiér. Přesto ale má smysl vést vnitřní neveřejnou debatu o tom, co budeme dělat, až tyto volby vyhrájeme. S politikou efektivních gest nelze vystačit donekonečna.

Jak prohlásil zástupce švédské sociální demokracie na campu ECOSY, sociální demokracie nevyhrála v posledních dvaceti letech v žádné evropské zemi volby, aniž by došla středový prostor. Střední vrstvy jsou základem stability státu a také našimi nejperspektivnějšími voliči. Žijeme totiž v postindustriální společnosti, kde se nemůžeme spoléhat na tradiční dělnické voličstvo. Politický úspěch Václava Klause na začátku devadesátých let byl založen na skutečnosti, že chytře zkombinoval oba zmíněné základní rysy české politické mentality: egalitarismus a antikomunismus. Prováděl verbálně pravicovou politiku, která uspokojila symbolickou potřebu rozchodu s minulostí, spolu s politikou středních sociálních výdajů. Proto kořeny současného deficitu veřejných financí leží v době Klausových vlád, které svými zákony ustavily základní parametry mandatorních státních výdajů. Klaus tak vytlačil sociální demokracii více doleva a donutil Miloše Zemana použít radikálnější populistickou rétoriku. Naštěstí pod vlivem Oty Novotného nabrala sociální demokracie i konstruktivnější prvek, přijatelný pro ty, kteří v zásadě podporovali transformaci české společnosti, ale měli výhrady vůči její neoliberální ideologizaci.

Současná politika pana premiéra je z takticko-praktického hlediska asi jediná možná, zahrnuje však jisté riziko, že se sociální demokracie nechá vytlačit ze středového prostoru a ztratí liberální voliče. Jiří Paroubek se tomu snaží čelit instalací nestraníků na přední místa kandidátek, což naráží zejména v Praze na odpor členské základny. Právě charakter členské základny a nikoli politika pana premiéra představuje největší riziko pro povolební sociálně demokratickou politiku. Zneklidňuje mne zejména skutečnost, že jistá část fundamentalisticky socialistické členské základny by mohla taktické výroky pana premiéra o spolupráci s komunisty, které bezesporu sehrály pozitivní roli při posilování naší vyjednávací pozice vůči Miroslavu Kalouskovi a ODS, pochopit ne jako pouhý taktický krok, ale jako výrok o cílovém hodnotovém stavu. V reálné politice jsou situace, kdy je třeba spojit se třeba s ďáblem, ale měli bychom mít stále na paměti, že ďábel zůstává ďáblem, i když s ním spolupracujeme.

Dlouhodobá a nikoli pouze taktická spolupráce s KSČM ve formě podpory menšinové vlády by skýtala obrovská rizika. Drtivá většina lidí, kteří žijí v této zemi, byla postižena komunistickým režimem, v lepším případě byla omezena ve svých kariérních možnostech, v horším

případě vystavena přímé perzekuci. V politice hrají důležitou roli nejen pragmaticko-technokratická, racionálně vy kalkulovatelná hlediska, ale také iracionální aspekty, jako například symboly. Jak se má cítit někdo, kdo strávil patnáct let v komunistickém kriminále, když by viděl jak jednáme s panem Filipem? Jak chceme voliče přesvědčit, že jsme progresivní stranou, která chce modernizaci české společnosti, když největší brzdou pokroku a konzervativní silou u nás není ODS, ale KSČM? Modernizace v našem kontextu znamená rozchod s reálným minulým režimem. Reálný socialismus neznamenal pokrok vůči kapitalistickému systému, který tu byl předtím, ale regresi na feudální úroveň. Jak chceme s komunisty budovat moderní občanskou společnost?

Čteme-li program KSČM, není to nutně to nejhorší čtení. Názory takového Miloslava Ransdorfa odpovídají standardním marxistickým názorům dominantním na některých západních univerzitách. V čem je ale rozdíl vůči západním marxistům a eurokomunistům je mentalita nostalgje po totalitním režimu. Vždyť současná KSČM se odmítá distancovat od pojmu stalinismus a neodsoudí ani zločiny Klementa Gottwalda. Je jistě legitimní jednat s komunisty o podpoře konkrétních zákonům. Lustrační zákon byl například kritizován i Radou Evropy a proto nevidím problém ho ve spolupráci s komunisty zrušit nebo zcivilizovat, i když by to v sobě asi neslo negativní symboliku. A už vůbec neexistuje rozumný důvod proti tomu, abychom společně s komunisty hlasovali o věcech jako je vyšetřování privatizace petrochemického průmyslu. Komunisti mají také progresivní názory na otázky spojené se sexualitou, například na otázku registrovaného partnerství.

Jít však do menšinové vlády s podporou KSČM nebo dokonce do otevřené spolupráce s komunisty by bylo velmi riskantní. Odcizili bychom si liberálně smýšlející antikomunistické střední vrstvy. Takováto vláda by byla vystavena zničující palbě liberálního tisku, který potřebujeme přetáhnout na naši stranu. Navíc by se podle mne ukázalo, že s podporou komunistů se těžko dají prosadit některé reformní zákony nebo provádět konstruktivní zahraniční politika založená na loajalitě k našim evropským a transatlantickým závazkům. Ve prospěch spolupráce s komunisty se obvykle argumentuje francouzským příkladem, kdy Mitterand oslabil komunisty koalici s nimi. Tento příklad ale podle mě neplatí z následujících důvodů:

1. Francouzi nemají českou antikomunistickou mentalitu. Mentalita jakobínského centralismu, která charakterizuje francouzskou společnost, je mnohem bližší mentalitě komunistického hnutí. Ve společnosti proto neexistuje tak silný odpor vůči participaci komunistů na moci.
2. Francouzská komunistická strana byla dlouho vnímána jako organická součást francouzské politické kultury a tedy de facto jako legitimní strana. Měla za sebou většinovou podporu francouzské levicové inteligence a rozsáhlé voličstvo.
3. Pro francouzský systém státního plánování a státních intervencí do ekonomiky nepředstavovaly názory komunistů tak neorganický zásah.

4. Francouzská socialistická strana je, jak vyplývá již z názvu, socialistickou stranou románského stylu, silně ovlivněnou jakobínskou tradicí a marxismem, a ne sociálně demokratickou stranou středoevropského typu postavenou na občanském principu. Ideologicky je tedy její program mnohem bližší komunistické straně než program sociálních demokracií. Vždyť ještě v osmdesátých letech socialistické vlády běžně znárodňovaly velké podniky.

5. Francouzská společnost, na rozdíl od egalitární společnosti české, je společností třídní, která je charakterizována ostrým třídním bojem a absencí sociálního konsensu. Komunistická strana zde tedy nebyla pouhou populistickou šovinistickou organizací jako KSČM, ale autentickou levicovou stranou hájící třídní zájem dělníků vyloučených z francouzské společnosti.

V naší straně by spojenectví s KSČM představovalo největší riziko z hlediska vlivu na členskou základnu. Kromě zdravého antikomunistického jádra tvořeného původními Horákovými sociálními demokraty se bohužel dostalo do ČSSD spousta bývalých komunistů. Nechceme nikoho kádrovat a zpochybňovat skutečnost, že každý z nás může politicky myslit. Největším problémem ale není to, že by členství v KSČ představovalo nějakou nesmazatelnou vinu, jak se nám snaží namluvit pravicoví fundamentalisté, ale skutečnost, že dlouhodobé členství v komunistické straně člověka mentálně ovlivní. Bývalý člen komunistické strany ze strachu, aby ho nikdo nediskriminoval, skrytě sympatizuje s ostatními členy komunistické strany a má tendenci je omlouvat i za situace, kdy jejich morální vina je nesrovnatelně větší než jeho. Dlouhodobé členství v komunistické straně skutečně člověka mentálně ovlivnilo, socializovalo ho do určité patologické politické kultury. Navíc takový člověk má potřebu sebeúcty, která mu brání přiznat si, že tolik let v jeho životě bylo omylem, a to ho vede ke snaze omlouvat politiku komunistické strany a zaujímat k ní shovívavý přístup. Ve snaze odůvodnit si svoji mentální exkulpací (zbavení se pocitů viny) zaujímají takovito lidé hyperkritické postoje k politice demokratických stran, k naší pro-evropské a pro-atlantické orientaci, čímž se snaží omluvit svoje vlastní selhání a selhání politických struktur komunistické strany. (Bohužel i na seminářích MSD v poslední době prezentovaly své názory spousta bývalých komunistů, což je jistě důvod zamyslet se nad tím, s kým spolupracujeme!) Znovu opakují: nemám nic proti tomu, když se mladý člověk stane z přesvědčení marxistou a třeba i komunistickým politikem. Moje odsouzení se týká pouze těch marxistů z řad bývalých komunistů, kteří si tím racionalizují svůj kariérismus v době normalizace. A navíc nemají ani odvalu se ke své minulosti přiznat a schovávat se za masku sociálních demokratů. Od těchto lidí by se sociální demokracie měla zřetelněji distancovat! Největším rizikem větší spolupráce s KSČM by potom bylo posílení vlivu těchto lidí uvnitř naší strany a odložení modernizace a Blairizace naší strany na neurčito.

Marek Německý

Přispěje Hongkong globálnímu rozvoji?

Miliony lidí ročně umírajících z důvodů hladu nebo nedostatečné hygieny, stovky milionů lidí bez přístupu k bezpečné vodě. Miliarda lidí, kteří musí denně vyjít s jedním dolarem a méně. Miliony příběhů, které by se mohly stát námětem pro tragédie, které budou dojímat miliony lidí v místech, kde hlad a extrémní chudoba neexistují nebo se s nimi alespoň nesesetkáváte na každém rohu. Tyto příběhy se však odehrávají. Denně. V Africe, Asii nebo Latinské Americe. Nejsou smyšlené a jsou dokladem, že dnešní svět není rozhodně spravedlivý a mezinárodní politika a obchod se neřídí přednostně zásadami humanity a solidarity. Barbarské přehlížení lidského utrpení se stalo denní součástí mezinárodních ekonomických vztahů. Přesto se postupně daří přijímat kroky, které by měly pomoci zlepšit životní situaci milionů obyvatel této planety. Za zmínku bezesporu patří Rozvojové cíle tisíciletí přijaté OSN. Přes svůj deklarativní charakter jsou důležitým dokumentem, který pomáhá měnit smýšlení politiků a občanů. Rozvoj a zase rozvoj. Jak ho však přinést do chudých částí světa? Jak jej zajistit dostatečně rychle, aby lidé žijící dnes v rozvojových zemích ještě mohli prožít svůj život v lepších podmínkách?

Jedním ze základních problémů je nastavení pravidel mezinárodního obchodu, na které dohlíží mezinárodní finanční a ekonomické organizace. Jsou připraveny přispět k spravedlivějšímu a k lépe distribuovanému rozvoji? V roce 2001 se představitelé členských zemí WTO (Světové obchodní organizace) na ministerské konferenci v Doha rozhodli otevřít nové kolo vyjednávání o mezinárodním obchodu. Pro toto kolo se vžil název „rozvojové kolo“. Rozvoj se tak stal jedním z hlavních cílů této mocné mezinárodní instituce. Výsledky se však nedostavily a neúspěch zasedání WTO v Cancunu v roce 2003 ukázal, že není lehké se dohodnout na prostředcích, které by přinesly šíření prosperity mimo několik desítek bohatých států globalizovaného Severu. Neúspěch vyvolává vlnu pesimismu a reakcí ne něj je i rostoucí vlna nevole k politice WTO, Mezinárodního měnového fondu a Světové banky. Důvody jsou zjevné. Propast mezi bohatým „Severem“ a chudým „Jihem“ se stále prohlubují a příjmy nejbohatších 20 procent obyvatel Země rostou, kdežto u nejhudších 20 procent stagnují nebo dokonce klesají. Podaří se proto vládám dosáhnout na prosincové ministerské schůzce v Hongkongu zásadního posunu, který by překonal globální skepticismus v rozvojovou roli WTO?

Hongkong představuje poslední a nejlepší šanci, jak uzavřít „rozvojové kolo“ v roce 2006. Přesvědčení jsou o tom představitelé USA, Evropské unie a dalších rozvinutých zemí. Je o tom přesvědčen i generální ředitel WTO Pascal Lamy. Většina reprezentantů rozvojových zemí již ne. Jaký je důvod pro jejich skepticismus? O čem se v Hongkongu bude jednat? Pomůže ministerská konference nalézt lék na negativní důsledky

globalizace? Bude Hongkong tím „Krokem“, který zlomí nepříznivý vývoj zejména v nejméně rozvinutých zemích? Hongkong je skutečně považován za poslední šanci, jak nepromeškat konečný moment, kdy již „rozvojové kolo“ bude definitivně ztraceno.

Po neúspěchu ministerské konference v Cancunu v roce 2003 se členové WTO pokusili na setkání v Ženevě v červenci 2004 opět nastartovat rozhovory o cílech „rozvojového kola“. Tzv. „červencový balíček“ nastavil rámec jednání, který ustavil pět hlavních oblastí politiky WTO. Jedná se o reformu obchodu se zemědělskými komoditami, přístup na trhy s nezemědělskými produkty (tzv. NAMA – non-agricultural market access), liberalizace v oblasti služeb, rozvojová témata a podpora obchodu (či spíše proexportní subvence), z nichž zejména první tři oblasti vyvolávají celou řadu rozporů. Co je však vlastně ve hře?

Liberalizace obchodu se zemědělskými produkty ve spojení se snížením subvencí, které svým zemědělcům poskytují rozvinuté země, by otevřely bohaté trhy výrobě z rozvojového světa. Bezesporu by na tomto vydělali zemědělci v zemích, jako Argentina nebo Brazílie, jejichž agrární sektor je nesmírně konkurenceschopný. Zároveň by však došlo k odstranění preferenčních systémů, které zejména EU má se zeměmi „třetího světa“ a které zejména méně konkurenceschopným rolníkům ze skupiny zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří (angl. ACP) zajišťují lepší podmínky přístupu na trh Unie. Malí producenti ze zemí ACP nejsou schopni cenově soutěžit například s brazilskou velkovýrobou. Pro země ACP, mezi kterými je větší část nejméně rozvinutých ekonomik světa, by navrhovaná reforma měla velmi negativní dopad. Dnes vzhledem k smluvnímu vztahu s EU, který je založen na Dohodě z Cotonou, mají země ACP zajištěn jistou část trh Unie, který má ceny vyšší než jsou světové, což přináší do těchto zemí odpovídající vyšší příjmy.

Druhou složkou jsou jednání o obchodu s nezemědělskou výrobou. V této oblasti se jedná zejména o snižování celních tarifů pro průmyslovou výrobu a odstraňování netarifních bariér přístupu na domácí trh. Základním problémem navrhované liberalizace je tzv. nelineární přístup, který znamená, že vyšší tarify by měly být snižovány výrazněji než nižší tarify. Zastánci jsou především Evropská unie a Spojené státy, jejichž trh s průmyslovými výrobky je již dnes chráněn nízkými cly. Výsledkem navrhované liberalizace by tak bylo, že zejména nejméně rozvinuté země by otevřely své ekonomiky konkurenceschopnější produkci ve stavu, kde je jejich průmysl nedostatečně rozvinutý. WTO by tak mohlo zasadit fatální ránu rozvojovým snahám zemí Jihu, které nemají dostatečné komparativní výhody srovnatelné kupříkladu s Čínou. Problém je o to urgentnější, že přes intenzivní rozmach mezinárodního obchodu stále větší část HDP produkovaného v jednotlivých zemích pochází z produkce pro domácí trh. Liberalizace by zna-

menala zánik zárodků průmyslu v Africe a některých regionech Asie a jejich nahrazení dovozem. Likvidace domácího průmyslu v zemích třetího světa by zapříčinila pouze zesílení jejich závislosti na zahraniční pomoci při stabilizaci deficitů zahraničního obchodu, který je již dnes pro mnohé země dlouhodobě neudržitelný.

Stanovení nových pravidel pro mezinárodní poskytování služeb je oblastí, které se mezinárodní ekonomické instituce věnují v porovnání s otázkami uvolňování obchodu krátce. Základní problémy zde jsou do jisté míry podobné, jako v případě NAMA, kdy rozvinuté země a dynamicky rostoucí ekonomiky zejména ve východní Asii jsou nesrovnatelně konkurenceschopnější než rozvojové ekonomiky v dalších regionech Asie, v Africe nebo v Latinské Americe. Nejcitlivější částí liberalizace služeb je možný dopad na veřejné služby, zejména jejich privatizace. Příklady, kdy došlo k privatizaci distribuce vody v některých afrických zemích ukazují, že otázka nemá jednoznačnou odpověď. V některých zemích se po privatizaci distribuční sítě soukromým poskytovatelům situace zlepšila. V jiných zemích však došlo vinou nepřiměřeného zdražení k omezení přístupu k vodě a tím i k radikálnímu zhoršení životních podmínek pro velké množství lidí.

Samozejmě můžeme identifikovat další oblasti, ve kterých není možné nalézt shodu či ve kterých jsou požadavky rozvojového a rozvinutého světa diametrálně odlišné. Příkladem by mohla být dohoda o ochraně duševního vlastnictví, tzv. TRIPS. Ochrana duševního vlastnictví, která je v podmínkách rozvinuté tržní ekonomiky považována za jeden ze základů spravedlivého obchodu, omezuje schopnost nejchudších zemí efektivně získávat přístup k levným technologiím a tím i nastartovat vyšší ekonomický růst. A nejedná se pouze o ekonomický růst. Nedostupnost levných léků, které by se v případě liberálnější politiky v oblasti duševního vlastnictví mohly v rámci levných licencí vyrábět v rozvojových zemích, každoročně zapříčiní smrt stovek tisíc lidí. Otázkou v tomto případě je, zda jsou důležitější lidské životy nebo gigantické zisky nadnárodních farmaceutických koncernů.

Jsem přesvědčen, že sociální demokraté a Evropané obecně by měli v Hongkongu usilovat o dosažení spravedlivé dohody, která se bude podporovat multilaterální obchodní systém, který obchod učiní nástrojem udržitelného rozvoje, plné zaměstnanosti a efektivního zvládnání globalizace. Základním principem evropského přístupu by mělo být nejprve rozvoj poté obchod, ne naopak. Je potřeba, aby se WTO začalo řídit pravidlem diferenciované implementace liberalizačních požadavků. V praxi by to znamenalo, že přes snižování celních tarifů rozvinutých zemí by si mohly rozvojové země po odpovídající přechodné období zachovat stávající úroveň ochrany. Oba efekty, které by tato změna vyvolala, by pomohly nastartovat ekonomický růst v zemích „třetího světa“. Jih by získal přístup na trhy bohatého Severu a zároveň by mohl chránit svá rozvíjející se průmyslová odvětví do té doby, než budou konkurenceschopná. V neposlední řadě je potřeba, aby dohoda, která bude v Hongkongu dosažena, byla v souladu s Rozvojovými cíli tisíciletí.

Tomáš Petříček

Mladí sociální demokraté a německé předčasné volby

Ve dnech 15. až 19. září 2005 se pět českých mladých sociálních demokratů vypravilo na pozorovatelskou a studijní cestu do sousedního Německa. Díky sociálnědemokratické Nadaci Friedricha Eberta měli Michaela Kozlová, Zuzana Stöcklová, Ondřej Tikovský, Michal Kubiček a Václav Mls příležitost poznat zblízka průběh volební kampaně a pocítit její atmosféru na vlastní kůži. V rámci zajímavého programu mohla skupina nahlédnout takřka do zákulisí kampaně.

Mladí sociální demokraté navštívili nejdříve saskou metropoli Drážďany, odkud pokračovali přes Hof do bavorského Řezna. Přinášíme Vám nyní jen několik vybraných zastavení, která se nám všem hluboko vryla do paměti a našich srdcí...

DRÁŽĎANY. Klubovna mladých sociálních demokratů v prostorách poslanecké kanceláře Martina Duliga, poslance Saského zemského sněmu za SPD.

Na pět mladých sociálních demokratů z České republiky udělal velký dojem mladý poslanec Martin Dulig. Nejen že je Martin Dulig ve svých třiceti letech otcem šesti dětí, ale v rámci své poslanecké práce se ještě všemožně snaží vytvářet co nejlepší podmínky pro aktivity a činnost mladých sociálních demokratů (JUSOS). V domě, kde si pronajímá poslaneckou kancelář, funguje také klubovna, kterou mohou mladí využívat podle svých požadavků a potřeb. Nájem za klubovnu a její provoz dotuje Martin Dulig ze svého poslaneckého platu. Při vzpomínce na mnohá nepřístupná OVV a KV (o poslaneckých kancelářích ani nemluvě) mladí čeští sociální demokraté zaslzeli.

DRÁŽĎANY. Momentka s lužickosrbským Kozlem.

Náhodné setkání v Saském zemském sněmu se slovanským bratrem – lužickosrbským poslancem za postkomunistickou PDS, soudruhem Kozlem. Dobrou češtinou místy přecházející v univerzální slovanštinu došlo ke krátkému sbratření. Lužičtí Srbové jsou nám příbuzný malý slovanský

národěk, etnicky i jazykově patřící do skupiny západních Slovanů. Přestože jich je dnes asi jen 60.000, dělí se ještě na Lužické Srby Horní a Dolní. Obývají dvě východní spolkové země – Sasko a Braniborsko.

HOF. Petra Ernstbergerová (SPD), poslankyně Německého spolkového sněmu.

Obhajovala a obhájila poslanecký mandát. Nejen krásná a sympatická, ale i velmi aktivní a angažovaná politička. Pochází z regionu Franky (severovýchodní Bavorsko), angažuje se v oblasti česko-německé spolupráce. Před lety iniciovala vznik česko-německého informačního centra IDOR. Jako poslankyně pravidelně přijímá do své berlínské kanceláře české praktikanty (v rámci stipendijního programu financovaného Německým spolkovým sněmem „Internationale Parlaments-Praktika IPP“). Její usměvavá tvář na plakátech nás provázela ve slunečném Hofu skoro na každém kroku. Setkání s ní bylo vřelé, přátelské a informativní.

HOF. Rozloučení s Hofem. Herbert a vizitky.

Spolehlivým průvodcem při návštěvě Hofu nám byl místní sociální demokrat a odborář Herbert, s nímž jsme se při loučení vyfotografovali. Nejvíce nás zaujaly Herbertovy vizitky, na jejichž zadní straně je umístěna Herbertova fotografie: A pak že Němci nemají smysl pro humor! Herbert mluví také velmi dobře česky. Prototyp obyvatele česko-německého příhraničí budoucnosti! Euroregion v praxi!

ŘEZNO. Setkání s Margit Wildovou (SPD), radní města Řezna pro mládež.

Jestliže pro mládež, pak nepřekvapí, že jsme se zároveň setkali také s mladými sociálními demokraty (JUSOS). S málomluvnou Verenou a předsedou homořalkých JUSOS Konstantinem. Ten se očividně řídí heslem: „Když se nepochvám sám, nikdo to za mě neudělá.“ Ale jinak milý a obětavý chlapík.

ŘEZNO. Když jsem voly pásala...

Kandidátem do Německého spolkového sněmu za řezenskou SPD byl Joachim „Wolli“ Wolbergs, jakýsi předseda zdejšího OVV. V civilním životě ředitel velkého kulturního zařízení pro mládež. Svou kandidaturu postavil na sloganu: „Wolli wählen!“ připomínající éru Willyho Brandta, který se před více jak třiceti lety ucházel o hlasy voličů sloganem: „Willy wählen!“ – tedy volte Willyho.

Tato slovní hříčka mladé české sociální demokraty zaujala natolik, že v rámci nočního volebního stánku zazpívali Wollimu kánon na motivy lidové písně „Když jsme voly pásala“. Věřme, že tato kulturní vložka nenese hlavní odpovědnost na tom, že předseda OVV Wolli bude muset zkusit štěstí opět až za čtyři roky. Do Bundestagu totiž tentokrát těsně zvolen nebyl...

ŘEZNO. Vzhůru do lokálu!

Tentokrát volebního. Správně česky řečeno: vzhůru do volební místnosti. Zde se naše putování končí. Volební místnost byla umístěna, jak tomu bývá i v jiných evropských krajích, ve školní budově. Nad dveřmi třídy visel prostý dřevěný kříž, jak tomu v bavorských školách bývá. V době naší návštěvy právě využívaly svého volebního práva dvě jeptišky a tak nebylo těžké odhadnout, jaká politická strana si může připsat další dva hlasy. Atmosféra byla příjemná a předseda volební komise nám trpělivě všechno vysvětlil. Jen fotografovat voliče „v akci“ nebylo povoleno.

ZÁVĚREM

Hodně jsme se naučili, hodně jsme poznali a načerpali mnoho nových zkušeností. Odesli jsme si s sebou inspiraci, jak dělat dobrou volební kampani, která přinese dobrý volební výsledek. V mnohém inspirující byla předvolební symbióza mladých sociálních demokratů JUSOS a „dospělé“ SPD.

A díky komu toto všechno? Díky NADACI FRIEDRICH A EBERTA Z PRAHY, které upřímně DĚKUJEME !!!

Václav Mls

První pomoc

Český červený kříž je humanitární občanské sdružení. Ve své činnosti Český červený kříž navazuje na své předchůdce – na „Vlastenecký pomocný spolek pro Království české“, který byl založen 5. září 1868, a na Československý červený kříž, který byl založen 6. února 1919.

Mládež Českého červeného kříže (M-ČČK) je hnutí samostatně působící v rámci národní společnosti Českého červeného kříže. M-ČČK je členem České rady dětí a mládeže. Některé z cílů M-ČČK jsou podpora vývoje mladých lidí v samostatné osobnosti, vedení k zodpovědnosti v sociálním jednání a vychovávání k osobní zodpovědnosti za život a zdraví.

Znalost první pomoci je morální povinnost každého z nás. Včasná a správná poskytnutí první pomoci může zachránit život. Proto bych ráda spolupracovala s Mládeží ČČK a Českým červeným křížem a umožnila kvalitní školení pro členy MSD v oblasti první pomoci.

Tento rok již proběhl jeden kurz první pomoci, který organizovala KR MSD Praha pro své členy. Na tomto kurzu jsme se mohli naučit základy první pomoci (KPR – kardiopulmonální resuscitace, fixace zlomenin, zastavení krvácení a další užitečné věci). Tento kurz se setkal s velkým zájmem a proto jsem se rozhodla uspořádat víkendové komplexní školení.

Členové MSD se budou moci zúčastnit v příštím roce školení o první pomoci (PP). Toto školení bude

12 hodinové (4,5 hod. teorie + 7,5 hod. praxe) a je ukončeno písemným

testem. Po ukončení absolvent obdrží Evropský certifikát pro první pomoc (EFAC). Naučí se ošetřit zejména život ohrožující stavy a další užitečné věci při poskytování PP – zabezpečování místa nehody, transport zraněného, jak reagovat na masivní krvácení, bezvědomí, srdeční zástavu, popálení či šok. V dnešní době podobná školení absolvují i děti na základních školách. Znalost první pomoci nikdy není na škodu. Toto školení je vhodné zejména pro osoby pracující v kontaktu s lidmi a při sportovních a společenských akcích.

Kateřina Peštová

Seminář o Bělorusku

Poslední celorepublikový vzdělávací seminář tohoto roku se konal 25.–27. listopadu 2005 v Praze v Lidovém domě, s výstižným názvem „Bělorusko – poslední diktatura v Evropě“. Hlavní účelem celé akce bylo seznámit účastníky se současnou situací v tomto východoevropském státě, a to nejen s hledisky vnitropolitickými, ale i s běžným životem obyčejných občanů této země. Vedle těchto dvou důležitých témat byla věnována pozornost otázce vztahů Běloruska a jeho sousedů, především Ruska, Polska a Ukrajiny. Celý „běloruský problém“ pak byl detailně rozebírán i v kontextu mezinárodní politiky, ze zvláštním důrazem na postoj Evropské unie.

Celý seminář byl rozdělen do tří hlavních bloků. Hostem prvního bloku byl Mgr. Vladimír Lukaščík z Ministerstva zahraničních věcí, který během přednášky a následné diskuse, jakožto expert na otázky východní Evropy a bývalý diplomat působící na velvyslanectví České republiky v běloruském hlavním městě Minsku, seznámil účastníky semináře nejen s historickým vývojem Běloruska a současnou politickou situací v zemi, ale i s podrobnými reáliemi tohoto státu, detailní charakteristiku prezidenta Lukaščenka a oficiální politikou českého ministerstva zahraničí. Hlavní náplní druhého bloku semináře byla panelová diskuse s předními představiteli ilegálních běloruských

mladých sociálních demokratů, kteří účastníky obohatili dalšími podrobnými informacemi o stavu běloruské společnosti a především o svůj naprosto nenahraditelný pohled na celou situaci očima běloruských občanů. Druhý blok se pak volně napojil na závěrečnou část semináře, jejíž hlavním hostem byl PhDr. Miloš Balabán Ph.D., vedoucí střediska bezpečnostní politiky CESES z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, který se zaměřil, kromě vnitropolitické situace v Bělorusku, právě na mezinárodní aspekty běloruské otázky. Závěr diskuse patřil nejen otázce možného angažování MSD v pomoci běloruským mladým sociálním demokratům, ale i zamýšlením se nad možnostmi budoucího vývoje v této zemi a v celém regionu.

Lukáš Kaucký

V ý z v a . . . **Vážení přátelé,**
jak jste jistě zaregistrovali nejen na stránkách tohoto čísla Ventil, před námi je období několika volebních kampaní. Jako první nás na přelomu jara a léta čekají volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, na podzim budeme volit jednatel do Senátu Parlamentu ČR a jednatel do zastupitelstev měst a obcí. Samozřejmě – i my chceme v nadcházejícím období prezentovat naše názory. Chceme také podpořit kandidáty ČSSD, kteří jsou nám myšlenkově blízcí. Proto nám, prosím, pošlete veškeré své nápady, které máte ohledně zapojení MSD do volebních kampaní, a zejména náměty, jak se můžeme prezentovat my sami. Vaše nápady, postřehy a připomínky uvítáme na e-mailu volby@mladi.cz.
S poděkováním
Kamila Čerovská

V Dolních Lysečínách se už potřetí debatovalo o Blízkém východě

Třetí cyklus přednášek a besed o problematice Blízkého východu se uskutečnil o víkend 18. – 20. listopadu v penzionech Iris a Svatý Hubert. Po roce se do Dolních Lysečín sjelo na třicet mladých lidí na seminář, který se zabývá historií i aktuální situací v zemích východního Středomoří, Arabského poloostrova a Perského zálivu. Akci jako v minulých letech připravil klub MSD Trutnov společně s poslancem Parlamentu České republiky Robinem Böhnischem.

Tak jako v případě předchozích ročníků i letos přijala pozvání organizátorů řada velmi zajímavých hostů se vztahem k oblasti Blízkého východu. Manželé Ludmila a Ivan Hrabětovi z Mladých Buků, kteří působili jako učitelé dětí českých diplomatů a dalších pracovníků v řadě arabských zemí, připravili velmi poutavé vyprávění o Iráku před nástupem Saddáma Husajna. Účastníci semináře mohli díky více než třicet let starým diapositivům srovnávat podobu některých dominant Bagdádu

a dalších míst Iráku s dnešními záběry z televizního zpravodajství.

Velkou pozornost vzbudilo vystoupení někdejšího tajemníka velvyslanectví v Bagdádu a později československého velvyslance v Jižním Jemenu a v Egyptě Ivana Voleše. Ten obeznámil posluchače s historií Jemenu, respektive obou někdejších států na jihu Arabského poloostrova. I on prezentoval řadu historických diapositivů z této dodnes tajuplné arabské země, kam se turista dostane jen velmi zřídka. Ivan Voleš je dnes představitelem Hospodářské komory České republiky a arabskému světu se věnuje nadále v oblasti rozvoje vzájemných ekonomických vztahů.

O své říjnové cestě do Libanonu, kde tamním křesťanům předal vzácnou kopii Pražského Jezulátka, vyprávěl předseda Česko-libanonského hospodářského výboru při zahraniční sekci Hospodářské komory České republiky Jiří F. Grund. Přítomní posluchači měli příležitost slyšet jak videozáznam, pořízený při této slavnostní příležitosti českou delegací, tak záběry libanonské televize. Přednáška o Libanonu připomněla účastníkům, že Blízký východ neobývají jen Židé, Arabové a Palestinci, ale i další historické národy. V tomto případě Féničané.

Současný život potomků starých Peršanů, dnešních Íránců, přiblížil na aktuálních fotografiích žacléřský fotograf Aleš Vaniček. Diapositiv nejvládnějších íránských památek i snímky z všedního života takřka sedmdesáti milionové islámské republiky pořídil Aleš Vaniček při své tříměsíční

expedici, jejímž konečným cílem byly hory v Pákistánu. V médiích takřka demonizovaný Írán ukázal jako relativně moderní zemi s příjemnými obyvateli, která může turistovi nabídnout pohodové a bezpečné cestování a řadu nezapomenutelných zážitků.

Zpět do arabského prostředí vrátil účastníky semináře poslanec Robin Böhnsch prezentací svých fotografií a přednáškou o Jordánském hášimovském království. Ze své návštěvy této dnes vcelku konsolidované a mírumilovné země (Jordánsko má mírovou smlouvu s Izraelem) přivezl záběry těch asi nejzajímavějších míst. Židovský stát, především jeho památky a přírodní bohatství, přiblížil v poutavém vyprávění a s pomocí fotografií Marek Šváb z trutnovského klubu MSD. Prezentaci připravil společně s Václavem Trpákem.

Jiří Holub

Jiří F. Grund vypráví o své cestě do Libanonu, kde předával místním křesťanům sošku pražského jezulátka. Vzádu na snímku (zleva) manželé Ludmila a Ivan Hrabětovi a Ivan Voleš.

Zahraniční akce MSD – podzim 2005

Ač Vánoce za dveřmi, zahraniční aktivity MSD se nechystají usnout zinním spánkem – posuďte sami, co všechno se v poslední době uskutečnilo (a uskuteční):

- 8. a 9. října se v Bratislavě uskutečnilo setkání zástupců mladých sociálních demokratů zemí Višegrádské čtyřky: MSD.CZ, MSD.SK, FMS a FB. S našimi přáteli byly domluveny konkrétní podoby spolupráce a všechny 4 organizace se shodly na jednotném kandidátovi za náš region na post místopředsedy celosvětové unie mladých socialistů IUSY – Honzovi Hamáčkoví! Dalším z konkrétních výsledků „Bratislavských dohod“ byl závazek českých a slovenských MSD se vzájemně zvat na všechny svoje celorepublikové semináře. MSD.CZ zastupovali Jan Hamáček, Kateřina Peštová a Václav Klusák.
- 28.–30. října proběhlo v Kyjevě zasedání Evropského výboru IUSY. Zástupcům MSD, Jan Hamáčkoví a Zdence Slavičkové, se podařilo mj. prosadit do návrhu programu IUSY celou řadu z připomínek společně vytvořených Programovou komisí MSD a zahraničním tajemníkem.

- 4.–6. listopadu se v irském městě Galway uskutečnil sjezd irských mladých sociálních demokratů. Irská organizace, jen o trochu mladší a o trochu větší než MSD, nám může sloužit jako vzor především na poli kampaní a metod nábory nových členů. Mnoho inspirativního materiálu pro blížící se předvolební kampaně přivezli Monika Huberová a Václav Klusák.
- 11.–13. listopadu, ve stínu vrcholících nepokojů ve Francii, se v Londýně sešli zástupci všech evropských mladých sociálních demokratů na pravidelném zasedání Bureau ECOSY („ústřední rady“ ECOSY). MSD tradičně zastupoval zahraniční tajemník.
- 25.–27. listopadu proběhl v lužickém Zhořelci sjezd našich severozápadních kolegů – saských mladých sociálních demokratů z organizace JUSOS. Regionální spolupráci mezi saskými JUSOS a libereckou a ústeckou organizací MSD navázala delegace vedená místopředsedou MSD Pavlem Paloušem: Pavel Palouš, Martin Berger a Monika Loupá.
- Na stejný víkend 25.–27. listopadu připravila pražská organizace MSD velice úspěšný mezinárodní seminář Bělorusko – poslední diktatura v Evropě. Za jedním stolem se od-

borníky na běloruskou problematiku setkali zástupci 3 MSD (na dvacet českých, tři slovenští a tři běloruští MSD) a německá mladá sociální demokratka.

- 12.–14. prosince proběhne ve slovinském Bledu seminář připravený americkými republikány (!) zaměřený na mediální prezentaci a techniky kampaní. Přihlášenými účastníky jsou Jakub Štědroň a Marek Německý.
- 16.–18. prosince oplátí členové pražské MSD německým mladým sociálním demokratům z Porýní přátelskou návštěvou v rámci dlouhodobé krajské spolupráce.

Tedy, zahraničních akcí je celá řada, je škoda, že někdy nabídka převyšuje poptávku v MSD. Neváhejte se proto hlásit! Dle „Bratislavských dohod“ můžeme vysílat naše členy na všechny slovenské semináře a těžit z neexistence jazykové bariéry a velkých možností vzájemné spolupráce. Sledujte proto stránky www.mladi.sk, pokud vás zaujme pozvánka na některou ze slovenských akcí, kontaktujte hned svého zahraničního tajemníka!

Václav Klusák
zahraniční tajemník MSD

Milí přátelé,

blíží se nám vánoce a s nimi i konec letošního roku. V tomto období lidé zpravidla pozastávají spěch všedního života, odpočívají a také bilancují. Snad až na ten odpočinek je to stejné i v naší organizaci. Proto mi dovoluňte informovat vás o tom, co se za uplynulý rok v MSD událo a co se chystá na rok příští.

Začátek roku se tradičně nesl ve znamení plesů a sportovních halových akcí (fotbalový turnaj v Trutnově, v Plzni atd.). Po tomto období již nastal kolotoč seminářů a setkání pod hlavičkou MSD. První z nich se uskutečnil v Kutné hoře na téma Česká obchodní inspekce, kde byl bezesporu nejzajímavějším a nejpovolanějším hostem samotný šéf této organizace pan Ing. Pěkný, který po osvětlení fungování ČOI neopomenul dodat i pár perliček ze zákulisí jejího každodenního chodu. Další vzdělávací akcí byl seminář v Rokytnici v Orlických horách, který odstartoval blok, věnující se 60. výročí ukončení 2. světové války. Zde je třeba vyzdvihnout především výkon přednášejícího Mgr. Jana Morávka, který nám naservíroval vyčerpávající výklad včetně tradičních pikantností. Součástí akce byla také prohlídka hraniční pevnosti Hanička. V rámci bloku 2. světová válka následoval zájezd do Osvětimi, tedy místa jedné z největších tragédií v dějinách lidstva. Návštěvou těchto míst mladí sociální demokraté utčili památku obětí druhé světové války. Ukázali jsme, že nezapomínáme na minulost a že nepřipustíme opakování některých křivd.

Tradiční akcí pak bylo letní setkání MSD, které se tentokrát uskutečnilo na Seči v Pardubickém kraji. Kaňkou tohoto setkání bylo pouze počasí, které snad vykompenzoval zajímavý program a hosté. Náplní byly besedy s premiérem Jiřím Paroubkem, ministrem financí Bohuslavem Sobotkou či ministrem pro místní rozvoj Radko Martínkem. Z podzimního programu bych rád zmínil seminář na téma sociální stát a globalizace, který se uskutečnil v Ústí nad Labem a který doprovodili svými přednáškami předseda Hospodářského výboru PSP ČR Ing. Josef Hojdar a doc. Vladimír Prorok. Dalším byl pak seminář v Plzni, kde jsme při semináři na téma politické ideologie versus ekonomické teorie využili výhradně vlastních zdrojů

a vyčerpávající pensum informací nám poskytli Marek Německý a Marek Šváb. Samozřejmě by byl hřích nenavštívit v Plzni nejslavnější světový pivovar Plzeňský Prazdroj a tak jsme si ani my nenechali tuto příležitost ujít. No a konec roku obstaral již třetí a závěrečný díl semináře na téma Blízký východ v Horním Maršově na Trutnovsku, kde byli tentokrát asi nejzajímavějšími hosty manželé Hrabětovi, kteří vyučovali děti našich diplomatů a pracovníků ve školách zřízených ministerstvem zahraničí na Blízkém východě a také bývalý velvyslanec v Jemenu pan Voleš.

Co se týče organizačních záležitostí, byl uplynulý rok ve znamení změn v přípravě akcí MSD. Zhruba od července se postupně začalo přecházet na nový způsob organizace a přípravy akcí. A tím se plynule dostáváme k akcím, které plánujeme na příští rok.

Nový systém začne naplno fungovat od nového roku. Akce MSD budou tvořit ústředím připravené semináře, které budou doplňovány tradičními krajskými akcemi. Každý seminář pořádaný ústředím bude mít odborného garanta, který společně se mnou bude zajišťovat přednášející a odbornou část seminářů. Z každého takového semináře si účastník odnese certifikát o úspěšném absolvování. (pokud ho tedy úspěšně absolvuje). Semináře z ústředí budou mít tato témata: daňové zatížení v ČR, historie Československa, důchodová reforma, ekologie versus ekonomické zájmy, dějiny ČSSD, zdravotnictví ČR a VZP. Semináře budou časově i místně rozvrženy tak, aby byly dostupné pro širokou členskou základnu MSD. Poté budou doplněny dle grantů akcemi KR a klubů. Věřím, že na příští volební rok máme připravenou pestrou paletu seminářů a akcí, kde si každý člen najde dle svého zájmu a odbornosti svého favorita.

Závěrem mi dovoluňte abych poděkoval všem, kteří mi pomáhali v přípravách výše zmíněných akcí a zároveň vám všem popřál úspěšný nový rok: Naší organizaci spokojené a snad i nové členy a mnoho štěstí ve volebním roce 2006!

Jaroslav Špaček
místopředseda MSD pro akce